ORAS
Šaltas, debesuotas.
Saulė teka — 7:09; leidžiasi — 4:21.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing
1739 So. Halsted St., Chicago 8,
Phone CAnal 6-8500
Over One Million Lithuanians In The United

VOL. XXXVI | Kaina 4c | Chicago 8, Ill. Trečiadienis, Gruodžio-December 14 d., 1949 | Price 4c | No.

SOVIETU VALDŽIA VĖL GRASINA SUOMIJAI

VABALAS-GUDAITIS IR JURKŪNAS PASODINTI Į KOMUNISTŲ ESTRADĄ

Vilniaus krašte rusai nušovė 1,000 zuikių, putpeles visai iššaudė, o dabar medžioja lapes

Lapkričio 20 dieną per Vilniaus radiją buvo paskelbtos tokios okupantų paruoštos žinios:

Šiandien Tarybų Sąjunga švenčia artilerijos dieną. Perskaitytas straipsnis apie artileriją. Tarybų Sąjungos didvyriais paskelbti lietuviai artileristai Šeiniauskas ir Cendelis.

Filharmonijos salėje pasibaigė "tarptautinė studentų savaitė". Į salę buvo sukviesti universiteto, dailės akademijos, konservatorijos ir technikumo studentai. Į estradą iškviestas komjaunimo centro komiteto sekretorius Raguotis, Rostapurovas, profesoriai Vabalas-Gudaitis ir Jurkūnas, komjaunuoliai Barzdaitis, Cvietkevičius ir kiti. Studentų vardu Gudavičius pasiūlė pakviesti Staliną į garbės prezidiumą. Nikolajevas pasakė kalbą rusiškai.

KOMUNISTAMS VADOVAUJA BIELIAUSKAS

Vilniuje pasibaigė Lietuvos komunistų partijos Vilniaus miesto suvažiavimas.

Dalyvavo Vilniaus komunistų sekretorius Bieliauskas ir dar 16 aktyvių komunistų. Jų tarpe buvo ir partijos centro komiteto sekretorius A. Sniečkus. Vilniuje taip pat svarstyti švietimo reikalai.

Sovietinės Lietuvos miškuose vyksta medžioklės. Putpelių medžioklė jau pasibaigė. Vilniaus krašte rusai nušovė daugiau negu 1,000 zuikių. Dabar vyksta lapių medžioklė.

SIUNTINĖJA AGITATORIUS PO KAIMUS

Anyksčių apskr. Deveikių valsčiaus kolūkiuose veikia partijos komiteto skirti agitatoriai. Kalbas sako komjaunuolis Aleksas Stankevičius.

Valsčiuje yra paskirta net 60 agitatorių. Į kiekvieną kolūkį paskirta po 3-4 agitatorius. Jiems liepta supažindinti kolchozo darbininkus su partijos nustatytais uždaviniais.

"Žalgirio" kolūkyje Stankevičius dirba su mokytoju Stakeliu ir komjaunuoliu Kardanavičium. Į valsčių dar atvažiuoja agitatoriai Geleževičius, Borisovaitė ir Litvinas.

Šilutės apskr. Naumiesčio vals. kolūkiai džiaugsmingai sutikę komunistų partijos ir ministerių nutarimą, kaip paskirstyti kolūkio pajamas. Kolūkio sąskaitybininkas Stonkus viską gerai apskaičiavęs. Jis pranešė, kad jau išmokėta po pustrečio kilogramo grūdų avansu už darbadienį. Kolūkyje esančios 43 šeimos.

42,000 vokiečių čekų nelaisvėje

BERLYNAS, gr. 13 d. — Čekų valdžia dar tebelaiko nelaisvėje 42,000 vokiečių, tvirtina Berlyne leidžiamas socialdemokratų laikraštis. Šis pranešimas paremtas dokumentais, kurie yra Rytų Vokietijos "socialistų vienybės" partijos (komunistų) žinioje.

"Sozialdemokrat" sako, kad čekai tebelaiko 29,500 buvusių vokiečių kareivių, 7,000 moterų ir 5,000 civilių.

Vokiečiai laikomi tokiose sunkiose sąlygose, kad paskutiniais šešiais mėnesiais 4,586 mirė čekų nelaisvėje. Darbo ir gyvenimo sąlygos pasibaisėtinos.

—Australijos premjeras Chifley vakar atsistatydino.

Kitas lėktuvas įkrito į upę

WASHINGTON, D. C., gr. 13 d. — Pirmadienio naktį kitas keleivinis lėktuvas įkrito į Potomac upę. Nelaimės metu gyvybės neteko 4 asmenys, 19 nuvežta į artimiausią ligoninę.

Pasirodo, kad lėktuvas visą valandą sukinėjosi aerodromo srityje, laukdamas leidimo nusileisti. Buvo ir daugiau lėktuvų, norėjusių nusileisti, bet negalėjo.

Lėktuvas turėjo leistis instrumentais, nes buvo nepaprastai tiršta migla. Kongresas tyrinės nelaimės priežastis.

Jeruzalė paskelbta Izraelio sostine

TELAVIVAS, Izraelis, gr. 13 d. — Šiandien parlamentas paskelbė Jeruzalę Izraelio sostine. Tai yra žydų atsakymas Jungtinių Tautų nutarimui sutarptautinti Jeruzalę ir paskirti komisijonierių.

Premjeras Ben Gurion pareiškė, kad žydai per 3,000 metų Jeruzalę skaitė savo sostine. Ji bus sostine, kol gyvens žmonių giminė.

Keli parlamento nariai patarė neskubėti, nekelti berekalingų konfliktų. Jei Izraelio valdžia nenorės, Jungtinių Tautų atstovai negalės nosies įkišti į Jeruzalę, ten sostinę ir vėliau bus galima perkelti.

Bet dauguma paklausė premjero ir nutarė valdžios įstaigas perkelti į Jeruzalę. Pats parlamentas nutarė sekančiam posėdžiui susirinkti Jeruzalėje.

—John L. Lewis vakar atvyko į Washingtoną. Jis tikisi tuoj pradėti pasitarimus su kasyklų savininkais. Lewis yra įsitikinęs, kad pavyks susitarti dėl darbo sąlygų.

—Chicagoje vakar buvo susirinkę republikonų partijos vadai. Jie nori laimėti ateinančius rinkimus ir ruošia kampanijos planus.

—Prekybos sekretorius Sawyer pataria pavesti visus transporto reikalus tvarkyti venai įstaigai. Dabar valdžia išleidžia apie bilijoną dolerių, bet ne visi vienodai pasinaudoja patarnavimais.

—Biudžeto direktorius tarėsi su prezidentu Trumanu ir artimiausiais jo patarėjais.

—Marš. Chiang organizuoja Formozos apsaugą. Bijo, kad komunistai nebandytų ten iškelti karo jėgų.

Laivas seklumoje

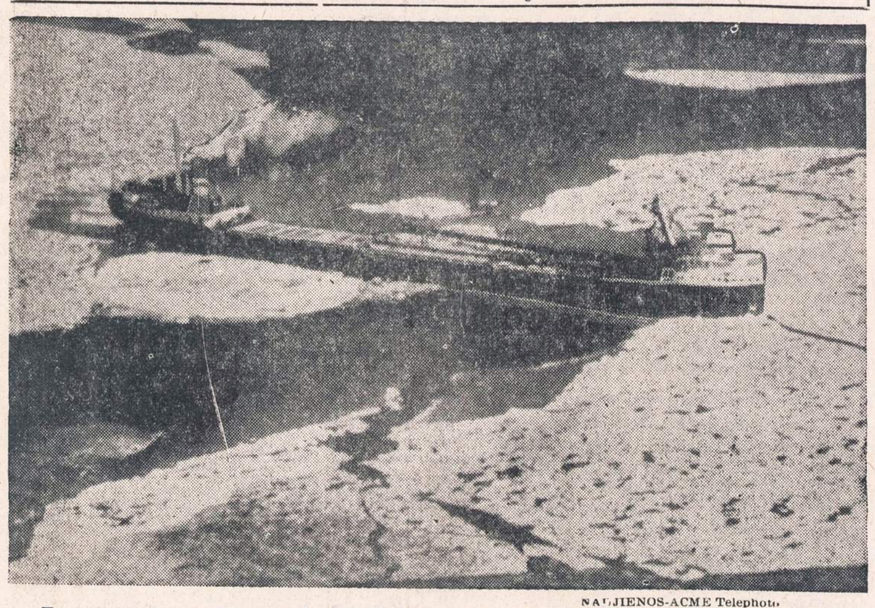

NAUJIENOS-ACME Telephoto

Transporto laivas "George F. Rand" vėjo nustumtas į seklumą. Saginaw upe jis vežė anglis, bet dabar negali pajudėti.

"GENERAL STEWART" ATVEŽĖ Į NEW YORKĄ DIDOKĄ GRUPĘ LIETUVIŲ

NEW YORK, N. Y., gr. 13 d. — Vakar "General Stewart" atvežė į New Yorką dar šiuos lietuvius tremtinius:

Kudirka, Juozas, Vanda, Alfredas, Stefania, Liucija, Elena. Jie apsigyvens—Miles Rd. Rt. 16, Box 253, Baltimore 21, Md.

Kutkus, Leonardas, Emilija, Arūnas, Juratė—699 E. 9th St., So. Boston, Mass.

Leseckas, Juozas—22 Bunn St., Amsterdam, N. Y.

Litvinas, Leonas—7908 Lindbergh Blvd., Philadelphia, Pa.

Majauskas, Robertas, Uršulė—New Britain, Pa.

Masalaitis, Vincas, Bronė, Putinas—3703 York Rd., Philadelphia 40, Pa.

Misiūnas, Adelė, Aldona — RR 3, Marlette, Mich.

Motiejūnas, Jonas, Albina, Viktoras—2316 W. 69th St., Chicago, Ill.

Pamataitis, Henrikas, Helena, Hubertas, Kristupas—818 W. 34th Pl., Chicago 8, Ill.

Peleckas, Vladas—15 Summer St., Dorchester, Mass.

Petkevičius, Eduardas — 350 Willet Ave., Port Chester, N. Y.

Petrauskas, Mečislovas, Antanina, Verona, Reimundas, Apolonijus—Rensseleer, Ind.

Podziukas, Jonas—RD No. 1, Clinton, Pa.

Puodžius, Vilius, Nina, Rūta, Algimantas—Rt. No. 3, Marlette, Mich.

Pūras, Bernardas—3336 So. Lituanica Ave., Chicago 8, Ill.

Reliuga, Stasys, Stasė, Vincas—301 N. Farmer St., Otsego, Mich.

Sablevičius, Kazys—6554 S. Campbell Ave., Chicago, Ill.

Seklaitis, Kostas, Jadvyga—Baltimore, Md.

Serapinas, Ona, Regina, Aldona, Adolfina—324 Wharton St., Philadelphia 47, Pa.

Šilingas, Antanas, Trautė—R.R. 3, Valparaiso, Ind.

Stankus, Steponas, Elzbieta —7343 S. Claremont Ave., Chicago, Ill.

Staras, Jonas, Stasė, Jonas, Romualdas—Box 127, Hardwick, Mass.

Stonys, Antanas — 59 Clarence St., Borckton, Mass.

Steponaitis, Jonas, Ema, Romualdas, Leonora — Brookline, Vermont.

Stulpinas, Stasys—4428 Olcett St., E. Chicago, Ind.

Surkus, Stasys, Emilija, Danutė—3441 S. Wood St., Chicago 9, Ill.

Tomkienė, Valentina — 266 Lyncrat Rd., New Rochelle, N. Y.

Tomkutė, Lucija — 140 Elk Ave., New Rochelle, N. Y.

Ūsienė, Marcijona — Mylith Park, McHenry, Ill.

Valeišaitė, Aldona — New York, N. Y.

Valiulis, Julijonas—341 Myrtle Ave., Bridgeport, Conn.

Varbielus, Jonas—61-39 Madison St., Brooklyn 27, N. Y.

Vosylius, Jonas—6616 South Albany Ave., Chicago 29, Ill.

Zaunaitis, Martynas—822 W. 19th St., Chicago, Ill.

Gricevičius, Jurgis, Nadežda —3518 Glenwood Rd., Brooklyn, N. Y.

Svogūnėlis, Bronius—189 N. 5th St., Brooklyn, N. Y.

Atvykusius pasitiko organizacijų atstovai.

BALF Imigracijos Komitetas.

—Lenkų valdžia rengiasi teisti 3 prancūzų piliečius, — vakar pareiškė prancūzų užsienio ministeris Robert Schuman. Teisiamųjų advokatas galės su jais pasimatyti tik 24 valandoms prieš teismą. Prancūzai pasipiktinę tokiu lenkų valdžios elgesiu.

Mongolams primetė rusų raidyną

MASKVA, Rusija, gr. 13 d. — Mongolijos premjeras Choi Bolsan paskelbė laišką "Pravdoje", kuriame sako, kad jo valdoma respublika nutarė priimti rusų raidyną.

Jis pasakoja, kad apie 50% krašto gyventojų jau susipažino su rusų raidynu. Šis svarbus nutarimas, anot Bolsano, padėsiąs mongolams įsijungti į "pažangios sovietų kultūros tautų eiles".

Jis pabrėžė, kad Mongolija remia Sovietų Sąjungos taikos politiką ir stovi demokratijų eilėse. [Choi Bolsano valdžią mongolams primetė Raudonoji Armija, o dabar kraštas rusinamas.]

Vėliausios Žinios

★

—Irako atstovas pataria Izraelio parlamento nutarimą perkelti sostinę į Jeruzalę tuojau kelti saugumo taryboje. Irakui atrodo, kad Izraelio nutarimas yra kariškas, nukreiptas prieš Jungtines Tautas ir arabus.

—Visi teisiami bulgarai prisipažino prie kaltinimų, bet buvęs kompartijos sekretorius atsisakė prisipažinti. Kostovo advokatas vakar beveik pusantros valandos kaltino jį. Visi teisiamieji prisipažino ir prašė pasigailėti, išskyrus Kostovą. Prokuroras prašė teismą skirti visiems mirties bausmę.

—Niekad netarnavau svetimos valstybės žvalgyboje, niekad nepranešinėjau policijai, — teismui pareiškė Traičio Kostov. Vos jis ištarė šiuos žodžius, teisme buvusieji komunistai pradėjo šaukti ir švilpti. Jis dar bandė kalbėti, bet teisme buvusieji negalėjo jo žodžių girdėti. Kada jam buvo pasiūlyta prašyti pasigailėjimo, Kostov žodžio netarė, tylėjo.

—Darbo sekretorius Maurice Tobin pataria kongreso komitetams skirti žymiai didesnes sumas socialinei apdraudai. Bedarbiai gauna labai mažą paramą.

—David Dubinsky mano, kad CIO ir AFL bendradarbiaus daug glaudžiau. Abi organizacijos glaudžiai dirbo Londone, nėra pagrindo manyti, kad jodvi negalėtų bendradarbiauti Amerikoje.

—Londonas vakar buvo beveik visai be šviesos. Elektros darbininkai pareikalavo didesnio atlyginimo ir tuojau pradėjo streiką.

—Manning Johnson, 10 metų priklausęs Amerikos komunistų partijai, pareiškė teismui, kad 1936 metais Harry Bridges priklausė komunistų partijos centro komitetui. Jis buvo pakviestas į New Yorką dalyvauti centro komiteto posėdžiuose.

—Prancūzų komunistas Thorez kursto darbininkus neleisti amerikiečiams sudaryti ginklų sandėlių Prancūzijoje. Jis kvietė uostų darbininkus ir geležinkeliečius nevežti laivais atvežtų Amerikos ginklų.

"PRAVDA" SAKO, KAD PREMJERAS SIEKIA NAUJO KARO SU RUSAIS

Rusai rengiasi kolektivizuoti Lenkiją, marš. Rokosovskis apraminsiąs nepatenkintus

MASKVA, Rusija, gr. 13 d. — Komunistų partijos dienraštis "Pravda" šiandien labai aštriai puola Suomijos premjerą Karl Fagerholm. Sovietų valdžios organas tvirtina, kad dabartinė suomių valdžia sulaužiusi sovietų ir suomių draugingumo sutartį, ir bandanti kelti nesusipratimus su Sovietų Sąjunga.

"Fagerholmas ir vėl velka Suomiją į kruvinas ir beprasmes avantiūras", sako kompartijos dienraštis. "Pravda" avantiūromis vadina du sovietų ir suomių karus, vykusius paskutiniame dešimtmetyje.

HELSINKIS, Suomija, gr. 12 d. — Rusai pradėjo puolimus, kai premjeras Fagerholm pasiūlė pakeisti Suomijos nepriklausomybės minėjimo dieną. Vietoj anksčiau buvusios datos, Fagerholm siūlė minėti 1939 m. suomių ir sovietų karo pradžią. Jis duoda nepaprastai didelės reikšmės suomių tautos nutarimui gintis. Jei suomiai nebūtų nutarę pasipriešinti sovietų armijos invazijai, šiandien nepriklausomos Suomijos nebūtų.

Paskutiniu metu sovietų spaudoje vis dažniau pasirodo šmeižtai prieš Suomiją. Maskvai labai nepatinka socialdemokratas Fagerholm, kuris išvijo komunistus iš policijos, numalšino šių metų pradžioje ruoštą komunistų perversmą ir neleidžia komunistų agentams laisvai veikti.

PARYŽIUS, gr. 13 d. — Sovietų valdžia rengiasi kolektivizuoti Lenkiją, todėl ir pasiuntė ten marš. Rokosovskį, rašo Chicagos "Daily News" korespondentas Paul Ghali. Jam tekę išsikalbėti su aukštu lenkų pareigūnu. Korespondentas negalįs skelbti pareigūno pavardės, bet tiki jo padarytais pareiškimais.

1946 m. lenkų komunistai pravedė įstatymą, kuris liepė nusavinti didelius dvarus ir išdalyti juos bežemiams. Ši reforma dalimi buvo pravesta. Bet spalių mėnesį "parlamentas" pravedė įstatymą, kuris liepia kolektivizuoti lenkų ūkį. Pavasarį ji bus vykdoma. Rusai žino, kad Lenkijos ūkininkai ir neseniai žemes gavę naujakuriai priešinsis kolektivizacijai. Maskva mano, kad marš. Rokosovskis, turėdamas savo žinioje lenkų karo jėgas ir policiją, galės suvaldyti nepatenkintus ūkininkus. Lenkų karo vadas nenorėtų siųsti karių prieš lenkus, bet rusas juos pasiųs.

KOSTOV ADVOKATAS KALTINA SAVO KLIENTĄ, LIEPIA PRISIPAŽINTI

J. A. Valstybės gali nutraukti santykius su komunistine Bulgarijos valdžia

SOFIJA, Bulgarija, gr. 13 d. — Teismuose advokatai gina savo klientus, bet Traičio Kostovo advokatas pradėjo kaltinti savąjį.

Labiausiai išgarsėjęs Bulgarijos advokatas D. Diukmediev šiandien patarė Kostovui prisipažinti prie visų kaltinimų, nes nusikaltimas esąs pilniausiai įrodytas.

Advokatas visai nekreipė jokio dėmesio į Kostovo atsisakymą neprisipažinti prie kaltinimų.

NORĖJO, KAD KOSTOVĄ SUŠAUDYTŲ

Advokatas Diukmediev pareiškė pageidavimą matyti Kostovą nužudytą.

—Norėjau, kad Kostovas būtų sušaudytas 1942 metais, kai karališkoji policija jį buvo suėmusi, — teismui tarė advokatas. —Kaltinamųjų suole turėtų būti dar dvi eilės žmonių, — tęsė jis toliau, — vienoje turėtų būti Tito su savo pagalbininkais, o antroje reikėtų pasodinti "karo kurstytojus" — anglus ir amerikiečius.

Pats Kostov nė žodžio netarė. Jis šypsojosi, kai jo advokatas panašiai "gynė". Niekad negirdėta, kad gynėjas teisme virstų kaltintoju.

—Dominikonų respublikos diktatorius sako, kad Kūbos ir Guatemalos valdžios leido sukilėliams organizuotis. Ateityje parlamentas paskelbs karą, jei panašūs veiksmai pasikartos.

Griežta nota bulgarų valdžiai

WASHINGTON, D. C., gr. 13 d. — JAV įteikė bulgarų valdžiai labai griežtą notą dėl elgesio su Amerikos diplomatais. Jei bulgarų valdžia nepakeis savo taktikos, tai valstybės departamentas bus priverstas nutraukti diplomatinius santykius.

Paskutiniu metu bulgarų valdžios kontroliuojamoje spaudoje vis dažniau pasirodo žinių, kurios niekina ir šmeižia JAV atstovus. Amerikos diplomatams uždrausta judėti, jie nuolat yra sekiojami.

Teismo metu paskelbta, kad Amerikos ministeris Heath matęsis su teisiamu Traičio Kostovu, bet tai yra melas. Šiomis dienomis komunistų dienraščiai sako, kad valstybės departamentas ir ministeris Heath melavo, kai pasakojo, kad Heath nesusitikęs su Kostovu.

Sekretoriaus pavaduotojas James E. Webb sako, kad toliau negalima eiti, jei norima palaikyti normalius santykius.

—Francūzijon atvažavęs Andrei Višinskis pareiškė, kad jis labai nepatenkintas šios Jungtinių Tautų sesijos nutarimais.

—New Yorko savivaldybė prašo vyrus penktadienį nesimaudyti ir nesiskusti. Miestui trūksta vandens, tokiu būdu jis būtų taupomas.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Lietuvių Tautinės kapines

Šiuo kmadienį, gruodžio 4 d., Lietuvių Tautinių Kapinių trustisų, arba direktorių, susirinkimas kapinių raštinėj.

Be kitko, kapinių prižiūrėtojas V. Shultz pateikė pereito mėnesio darbų santrauką. Palaidota buvo du vargšai, kurie neturėjo iš ko užsimokėti ne tik bažnyčiai, bet ir kapinėms. Jiems Lietuvių Tautinės Kapinės suteikė žemę veltui. Kapinių pajamų buvo 3285.00.

Paskolų komisija pranešė, kad per kapinių raštinę buvo prašyta paskolos 12000.00. Paskolų komisija buvo įgaliota apžiūrėti tos paklausos vertę.

Visi trustisai vienu balsu nutarė griežtai pareikalauti iš Archer Wood kapinių: jei jie nori naudotis Lietuvių Tautinių Kapinių vandeniu, tai visada turi laiku užsimokėti.

Toliau A. Tamkevičius, kapinių pirmininkas, pranešė, kad Justic daržas, kur kapinės per eilę metų turėdavo piknikus, perėjo į kitas rankas. Trustisai įgaliojo V. Shultz ir A. Tamkevičių susižinoti ir susitarti su naujais savininkais dėl būsimo kapinių pikniko kapų puošimo dieną.

Kadangi draugai ar ponai Milašiai stato modernią koplyčią kapinėse ir nori dar prisipirkti daugiau žemės, tad trustisai visai sutiko perleisti jam sklypą už 200.00 dolerių. Taipgi visi trustisai sutiko ir nutarė duoti visiems dirbantiems darbininkams po $5 Kalėdų dovanų. Dar nutarta įrengti kapinių darbininkams šaldytuvą su sveikų destiliuotu vandeniu.

Ateinančiais metais įvyks visuotinis susirinkimas 1950 m. sausio 29 d.; pakvietimai bus laiškais išsiuntinėti su pranešimais ir paaiškinimais ir sykiu bus pasiųsta 1949 metų apyskaita.

Nutarta atnaujinti kapinių darbininkų apdraudą. Dar buvo nutarta išdekoruoti kapinių pastatą arba raštinę tiek iš vidaus, tiek ir iš oro.

Pagal pirmiau nustatytą tvarką kapinės parduoda sklypus, arba lotus, labai prieinamomis sąlygomis: kas pirkdamas sklypą per 90 dienų pilnai užmoka, tai gauna nuolaidos, o kas išmokėjimą užtraukia daugiau, tai negauna jokios nuolaidos. Ateity gali būti, kad kapinės už užvilkinimus bus priverstos imti nuošimčius taip, kaip miestas už užvilkintus teksus.

Baigiant reikia priminti, kad kapinės laiko atsargoj keliolika tūkstančių dolerių geriems tikslams. Kam reikalinga paskola ant pirmų morgičių, patartina kreiptis į Lietuvių Tautines Kapines; jei paklausa bus pilnos vertės, paskolą gaus lengviausiomis sąlygomis, nes Lietuvių Tautinės Kapinės yra visų sklypų savininkų kultūrinė ir labdaros įstaiga. **X. Š.**

Joniškiečiai pas joniškiečius

Savo laiku Joniškiečių Klubas rūpinosi Joniškio miesto prieglaudos seneliais. Buvo pasiuntę aukų ir taip pat, vienai joniškietei (čia gimusiai jaunuolei) vykstant aplankyti tėvų šalies, irgi buvo šios organizacijos įteikta tam tikra suma pingų parvežti ir vargstantiems padalinti, kad juos sušelpus ir nušluosčius karčią vargo ašarėlę nuo veido.

Joniškiečių draugija, tiksliau — labdaros ir kultūros klubas, jau gyvuoja 25 metai šiame margame ir įdomiame pasaulyje. Kai kurie pirmatakai dar dabar tebekruta kiek pajėgdami ir stovi savo joniškiečių organizacijos sargyboj. Tiesa, iš didelio būrio jau gerokas šių veikėjų skaičius ilsisi amžinai. Kiti joniškiečiai paseno — pavargo ir surembėjo. Bet prie tos senosios išeivijos, kaip pasirodo, nauji amerikonai, ką tik atvykę į šį kraštą, ateina, ką liudija praėjusį priešmetinį susirinkimą atvykę jauni joniškiečiai su savo jaunomis žmonomis. Jie stoja į klubą ir, reikia tikėtis, kaip jie šiek tiek susitvarkys savo kasdieninio gyvenimo reikalus, pradės darbuotis daugiau ir joniškiečių klube, nors ir dabar kai kurie šių naujųjų žmonių stojo į darbą, joniškiečių parengime apsiėmė pasidarbuoti.

Tad, senieji ir jaunieji joniškiečiai, visi į bendrą darbą! Sukruskite! **R. Š.**

Geriausia dovana — knyga

Kai aš atvykau Amerikon, prieš Kalėdas, be kitų kalėdinių dovanų, gavau S. Daukanto Lietuvos istoriją ir metams laikraštį. Nors ir kitos dovanos kaip naujokui buvo malonios, bet knygas ir laikraštį už vis labiau branginau. Knygas laisvalaikiu skaičiau, gėrėjaus, kol du storus tomus perskaičiau. Laikraščio laukiau kaip suramintojo svečioj šaly. Su didžiausiu pasigėrėjimu tą kilnią, brangią dovaną, kad ir po daugelio metų, šiandien menu.

Lietuviams, kurių nedaug tesame, lietuviška knyga didis daiktas. Kaip kas beamerikonėtume, iš lietuvio kailio neišnirsi anksčiau kaip trečiojoj kartoj. Pravartu būti gerais, kilniais lietuviais. Niekas taip žmogaus nekelia, kaip knyga. Ir mokyčiausias be knygos lieka nežinėlis. Į darbus kultūringas asmuo neiškyla be knygos.

Broliai Šulaičiai, atvykę iš Europos, atsivežė apsčiai knygų "Sūduvos" ir kitų leidyklų. Jie vargo triūsė leisdami knygas palaikymui lietuvybės, kad svetur patekę neatprastų nuo savo rašto, nenutaustų. Blogiausiu laiku, kada ne tik pinigų, lėšų nėra, bet ir patys alkdami ir šaldami, trūkdami popieriaus, gebėjo leisti knygas.

Amerikoj seniau gyvenantiems reikėtų bent penkine jų sunkų ir garbingą triūsą paremti. Tuo pasirodysime esą įdarbūs. Patys sau arba Kalėdoms dovaną įteikime knygą. Pasirodykime esą pažangūs, o ne apmirę. Pirkdami knygų, gelbėsime leidėjams ir jausime pasitenkinimą kaip pažangūs asmenys. Sulaičių adresas: 2248 Coulter St. **Anis Rukas.**

"NAUJIENOS"— NEIŠSEMIAMAS ŽINYNO IR IŠMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

SLA 178 kp. susirinkimas

SLA 178 kp. priešmetiniam susirinkime, kuris įvyko sekm., gruodžio 4 d., pas pp. Bajorūnus, 3304 W. 111 Street, sekama valdyba 1950 metam buvo išrinkta:

Antanas Mikšys, pirmininkas, 3234 W. 111th St. Chicago 43, Ill.; Felix Velicka, vicepirmininkas; Benediktas Jurėnas, finansų sekr., 4720 S. Hamlin Ave., Mateušas Kaupas, užrašų raštininkas; Kazys Jurėnas, iždininkas; Mary Bajorūnas ir Elsie Dawnes, iždo globėjai; Mary Janulis, maršalka; Dr. Adam L. Yuška, daktaras - kvotėjas; Mary Janulis ir Mary Bajorūnas, organizatoriai.

Į komisiją peržiūrėti kuopos knygoms ir sąskaitoms įėjo ponios Domicelė Tarulis ir Cicilia Pocius. Ši komisija peržiūrėjo rekordus sekm., gruodžio 11 d., ir duos raportą ateinančiam susirinkime, kuris įvyks sekmadienį, sausio 1 d., pas pp. Bajorūnus, 1 val popiet.

Šeštosios apskrities delėgatai yra A. Mikšys, B. Jurėnas ir M. Kaupas kaipo "alternate".

Priešmetiniame susirinkime Janulienė visus narius pavaišino. Ji sykiu su Bajorūniene prirengė daug užkandžių ir Al's Liquors davė alaus.

Nominuoti kandidatai į SLA Vykdomąją Tarybą, gavę daugiausia balsų: Bagočius prezidentu, Dargis viceprezidentu, Tysliava sekretorium, Gugis iždininku, Mikužis ir Valickas iždo globėjais ir Dr. Biežis daktaru - kvotėju. **Koresp.**

BŪTA NENUSIMANANČIŲ

Plėšikai apiplėšė Bell Camera Shop, 1440 Montrose ave. Jie čia išsinešė foto aparatų už 4,474 dolerių.

Tos firmos savininkas, pranešęs apie tai policijai, pareiškė, kad plėšikai, matyti, visai nesusivokę apie foto aparatų kokybę, nes visi geriausi foto aparatai likę visai nepaliesti.

KAZIMIERAS HARTMAN
4801 S. Winchester Ave.
Tel. LAfayette 3-3970.

Mirė 1949 m. gruodžio 12 dieną, 6 val. vakare, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Ukmergės aps., Siesikų par., Balazariškių kaime.

Amerikoje išgyveno 40 m.

Paliko nuliūdę duktė Emily Šatkus, žentas George, 2 anūkės: Vivian ir Mary; sūnus Albert, marti Katherine ir anūkė Judy; švogerka Ona Garbauskienė ir jos šeima; 3 pusseserės: Simelienė, Frances Zvega, Anna Karpeten ir jų šeimos ir kitos giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Zarasiškių Klubui, Liet. Kultūros ir Mainierių Klubui.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted Street.

Laidotuvės įvyks penktad., gruodžio 16 d., 1:30 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Kazimiero Hartman giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Duktė, Sūnus, Žentas, Marti, Anūkės, Švogerka, Pusseserės ir Giminės.

Laid. direkt. P. J. Ridikas. Tel. YArds 7-1911.

JONAS MIKUCKIS
Gyveno 2512 W. 45th Place,
Tel. VIrginia 7-8041.
per ilgus metus laikė užeigą 39th ir Campbell Ave.

Mirė 1949 m. gruodžio 12 d., 11:50 val. vakare, sulaukęs 61 metų. Gimęs Telšių aps., Žarėnų par., Nagurkos kaime.

Paliko nuliūdę mylima žmona Amelia, pagal tėvus Kleibaitė; duktė Adelle Rakauskas, žentas Albert ir 2 anūkai: Daniel ir Steve; brolis Augustas ir jo šeima; sesuo Marijona Saunorienė, jos vyras Kazimieras ir šeima; pusbrolis Aleksas Rumbutis ir šeima, Rochester, N. Y., ir kitos giminės, idrauga ir pažįstami.

Priklausų Keistučio Pašalpos Kl. ir CTA Union.

Kūnas pašarvotas J. Liulevičiaus koplyčioje, 4348 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 17 dieną, 8:30 val. rytą. Iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Jono Mikučio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Žmona, Duktė, Žentas, Anūkai, Brolis, Sesuo, Švogeris, Pusbrolis ir Giminės.

Laid. direkt. J. Liulevičius. Tel. LAfayette 3-3572.

PRANCIŠKUS LIAUDANSKAS
gyveno 3355 So. Morgan St.

Mirė 1949 m. gruodžio 12 d., 2:30 val. popiet, sulaukęs gilios senatvės. Gimęs Telšiuose, Telšių apskrity, Amerikoje išgyveno 47 metus.

Paliko nuliūdę: 2 dukterys: Anastazija ir žentas Stasys Valančiai, Stella ir žentas Jonas Selickiai, anūkė Violet Shokalis ir kitos giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas A. Phillips koplyčioje, 3307 Lituanica Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 15 d., 1:30 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. P. Liaudansko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį ptarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Dukterys, Žentai, Anūkė ir Giminės.

Laid. Dir. A. M. Phillips, Tel. YArds 7-4908.

JURGIS STEPONAVIČIUS
Gyveno 4435 S. Talman Ave.
Tel. LAfayette 3-0282.

Mirė 1949 m. gruodžio 11 d., 1:30 val. popiet, sulaukęs pusamžio. Gimęs Lietuvoje. Kilo iš Šiaulių aps., Pakapės par. Amerikoje išgyveno 42 m.

Paliko dideliame nuliūdime mylima žmoną Barborą, pagal tėvus Zaleckaitė; sūnų Bruno, dukterį Jacqueline; du švogerius: Juozapą ir Joną Zaleckus; pusseserę Oną Tvarijoną ir šeimą; pusbrolį Joną Skestenis ir šeimą ir kitas gimines, draugus ir pažįstamus.

Lietuvoje paliko brolį Joną ir jo šeimą.

Priklausė Didžiojo Lietuvos Kareliaus Mindaugo Dr-jai.

Kūnas pašarvotas J. Liulevičiaus koplyčioje, 4348 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., gruodžio 15 d. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenč. parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse. Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnus, Duktė, Švogeriai, Pusseserė, Pusbrolis ir jų Šeimos.

Laid. direkt. J. Liulevičius. Tel. LAfayette 3-3572.

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GRovehill 6-0142
★ ★ ★
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. PRospect 6-0099
3319 Lituanica Ave. YArds 7-1138-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YArds 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0727
3 MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacjos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ ★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ALFRED VASAITIS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 1003

LACHAWICZ IR SŪNŪS
Tel. VIrginia 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PUllman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-4908

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED ST. 710 WEST 18th ST.
Telephone YArds 7-1911

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės
CHICAGOJE
Jonas Savickas
BEVEL GRANITE CO.
(Not Inc.)
119th St. ir Kedzie Ave.
WHOLESALE IŠDIRBYSTĖ
Paminklus pristatome į visas kapines arti, ar toli.

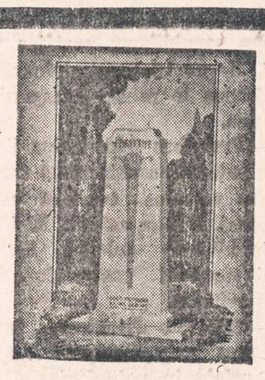

Telefonas: BEverly 8-3632

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

GĖLININKAS
PETRO FLORIST
Gėlės mėgstantiems, vestuvėms, bankietams, laidotuvėms, papuošimams.
ROY R. PETRO
5519 So. Harlem Ave.
Tel. REliance 5-0763
Residence: POrtsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 S. Wentworth Ave.
Tel. STewart 3-2454 ir HUdson 3-2224.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
17-tį METAI
IŠ STOTIES
W.G.E.S.
1390 C.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:30 val. ryto
Lietuviškos Vakaruškos kas pirmadienį (14-ti metai) nuo 7 v. iki 8 v. vakare
Išgirskite vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Chicagos Draugijų, Klubų Valdybos 1949 Metams

GARFIELD PARK LIETUVIŲ PAŠALPINIO KLUBO VALDYBA 1949 METAMS: pirm. F. Stanionis, 3950 Gladys Ave.; pirm. pagelb. Jonas Jasinskas, 4300 W. End Ave.; Fin. rašt. Chas. Katallo, 4676 W. End Ave.; nut. rašt. M. Medalinskas, 233 So. Central Av.; kontr. rašt. V. Manikas, 3858 W. End Ave.; iždininkas J. M. Bruchas, 7025 S. Artesian Ave.; kasos glob. J. Stasevičius, 5141 W. End Ave. ir A. Zaluba, 1325 So. 49th Ave., Cicero; maršalka R. Jakubonis, 3933 Gladys Ave. Klubo susirinkimai įvyksta kas 2-rą sekmadienį 1-mą val. po pietų, Napoleon Hall, 3958 W. 5th Ave.

MARQUETTE NAMŲ SAVININKŲ VALDYBA 1949 METAMS: pirm. Jonas Jacka, 6504 So. Rockwell St., REpublic 7-7929; vice pirm. Alfonsas F. Walls, 69 W. Washington St.; nut. rašt. Frank K. Bakutis, 2603 W. 69th St., HEmlock 4-4638; fin. rašt. Julė Gricius, 6614 S. Sacramento Ave., REpublic 7-7714; iždininkas Domininkas Bredelis, 6751 S. Campbell Ave.; iždo glob. Uršulė Vainauskienė, 7048 So. Fairfield Av.; maršalka Aleks. Dulcius; koresp. Antanas Valiukas, 4316 So. Lake Park Ave., OAkland 4-8937; legalis patarėjas Alfonsas J. Walls

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTIŠKO KLUBO VALDYBA 1949 METAMS: Pirmininkas J. Ruta, 12133 S. 73 Ct., Palos Heights, Ill.; Pirm. pagelb. Petras Killis, 3347 So. Lituanica Ave.; Nutarimų raštininkas S. Kunevičia, 3220 So. Union Ave., tel. CAl. 5-8643; Finansų Rašt. S. Kasperas, 3534, tel. VIrginia 7-1624; Kontr. rašt. P. Petraitais, 812 W. 33 St., tel. CAlumet 5-9191; A. Stukas, iždo., 3135 So. Union Ave.; A. Matie- iždo globėjas, 3233 S. Union Av. G. Svereika ligonių prižiūrėtojas, 7253 So. Washtenaw Ave. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėn. pirmą penktadienį, 7:30 val. vak., Chic. Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Nariai priimami nuo 18 iki 40 metų.

KRAKIŠKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1949 METAMS: Felixas Strumskis, pirm., 7210 S. Fairfield Ave., tel. GRovehill 6-8263; Fel. Platkauskas, vice pirm., 4019 So. Rockwell St., tel. LAf. 3-0833; Alex Kvedaras, nut. rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joe Bložys, fin. rašt., 3938 W. 63rd Place, telef., HEmlock 6-6180; Ant. Kišonas, iždin., 4025 So. Artesian Ave.; M. Starienė, org., 4002 So. Rockwell St.; Antanas Kondrotas, koresp. 5140 So. Neenah Ave., tel. POrtsmouth 7-7496. Susirinkimai įvyksta kas ketvirtą nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 valandą popiet Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI NAUJIENOSE

Kanados Lietuvių Žinios

WINNIPEGIEČIAI PAGERBĖ V. KUDIRKOS ATMINIMĄ

Dr. V. Kudirkos 50 metų mirties sukaktuvėms paminėti winnipegiečiai, kad ir būdami, kaip ir kitų kolonijų lietuviai, labai apkrauti darbu, rado galimu nors ir nedideliu mastu paminėti didįjį mūsų varpininką ir liaudininką V. Kudirką. Winnipego lietuvių klubo salėje susirinkus nemažam publikos skaičiui, iš įvairių organizacijų atstovų sudarytas bendras komitetas, pirmininkaujamas Jurgio Paliliūno, patiekė ne ilgą, tačiau pakankamai turiningą programą.

Pirmoje dalyje klausytojams teko išgirsti iš prelegento Prano Matulionio kruopščiai paruoštą išsamią ir vaizdingą paskaitą apie V. Kudirkos asmeninį gyvenimą ir jo didžius darbus atbundančiai Lietuvai.

Jei audrai ištikus verstų stulpą vieną
Iš tų, kurie prilaiko jūsų namo sieną,—
Namas negrius — iš baimės jūs neišlakstykit,
Tik vieton ano stulpo tą pačią dieną
Tuoj kitą statykit.
Jeigu žūtų nuo rankos priešo ar likimo
Viens tų, kur augin garbę, dvasią jūs kilimo,
Rimkit — tegul jūs širdis drąsums neatstoja.
Tiktai ką anas darė vyrs pasišventimo,
Tegu kits kartoja.
Lietuva mano! Priešui ant tavęs įnirtus
Privalai hidra tapti, kuriai nukirtus
Galvą, tuoj kelios galvos vieton jos išdygsta,
Išliksi tik hidra gyvumo pavirtus,
Nors priešas nestygsta.

Mažųjų choras, akompanuojamas Šapagos, padainuoja porą dainelių, Elena Klimaitė-Žulienė paskaito V. Kudirkos satyrą—Lietuvos tilto atsiminimai; Birutė Jasilionytė smuiku solo atlieka Ave Marija ir Santa Lucija. Smaižytė, berods, pirmą kartą Winnipego scenoje deklamuoja V. K. eilėraštį "Ne tas yra didis".

Ne tas yra didis, prieš ką milijonai
Prispausti grandinių, žemyn galvas lenkia,
O dvasioje keikia; didi ne tironai,
Kuriuos reikia garbint, nors jie visiems kenkia.
Tik tas yra didis, kurs gyvastį savo
Paskyrė teikimui tik artimui laimės,
Kuris didžius darbus žmonijai dirbt gavo,
Kuriam žmonės klaupia, dėkot ne iš baimės.
Ne tas yr' galingas, kuriojo galybė
Tik ašarų, kraujo upelius braidytų,
Kurio galią skelbtų griuvėsių daugybę,
Sudegintų turtų, žmonių nužudytų.
Galingas tasai, kurs be kraujo gal skleisti
Pasauly brolystę iš krašto į kraštą,
Vargdieniams kurs duoda jų strėnas atitiesti,
Palengvindamas sunkią gyveno naštą.
Ne tasis drąsus yr', kur stvėręs už kardo,
Dantimis griežia, rodos, žvėris koks įniršęs,
Ant artimo šoka, jo gyvastį ardo,
Kad pats jis žmogus yr' visai užsimiršęs.
Drąsiu tiktai tąjį turim vadinti,
Kurs už minties mūsų kovoja liuosybę,
Kurs nuomones savo išdrįsta apginti,
Žmonėms į akis kurs pasako teisybę.

Suaugusių mišrus choras, diriguojamas p. Šapagos, padainuoja "Lietuva, brangi mano tėvynė" ir "Jaunimo giesmė". Paskutiniuoju paminėjimo numeriu, prasiskleidus uždangai, pasirodė labai vykusiai p. Smaižienės paruoštas pagal skulptoriaus Rimšos kūrybą gyvasis paveikslas — "Vargo Mokykla". Šis vaizdas mūsų liūdnos istorinės praeities paveikslas be žodžių žiūrovus perkėlė į spaudos draudimo gadynę, kurios metu Dr. Vincas Kudirka spaudos žodžių per savo redaguojamąjį "Varpą" žadino lietuvių tautą laisvės rytui žodžiais: "Kelkite, kelkite, kelkite"!

Pranešėjos pareigose buvo tautiniais drabužiais apsirengusi Joana Klimaitė.

—Jurgis Januška.

"HELP" PRODUKTAI NĖRA SUPIRKINĖJAMI EUROPOJE, BET SIUNČIAMI TIESIOG IŠ KANADOS

SVARBU VISIEMS

Jie rašo ir dažnai nedrįsta priminti tai, ko labiausiai tikisi iš Tamstos. Žinome, kad Tamsta neturite laiko ir žymiai brangiau kainuoja pačiam siuntinio išsiuntimas, negu mums. Paveskite atsakyti ir pradžiuginti Tamstos artimąjį "HELP" firmai.

HELP siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivininkystės keliu (dvi tris savaites).

HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui; kiekvienu atveju prisiunčia Tamstai pakvituotą orderį. Dingimo atveju grąžinami pinigai.

ŠVENČIŲ SIUNTINYS TIK $10

5 sv. grynų kiaulinių taukų
2 sv. degintos kavos pupelių
2 svarai cukraus
1 svaras kūčių alyvos
1 svaras grietinės
1 sv. šokolado, plytelėmis
1 svaras kiaulėnos mėsos
2 gabalai tauletinio muilo
1 pakelis mielių
20 st. Kalėdoms žvakučių

SIUNTINYS Nr. 1—$8.95
(20 svarų)

5 sv. grynų kiaulinių taukų
2 sv. degintos kavos pupelių
5 svarai cukraus
2 svarai kiaulėnos mėsos
1 svaras grietinės
1 svaras ryžių
1 svaras kakavos

SIUNTINYS Nr. 2—$5.70

4 sv. grynų kiaulinių taukų
1 sv. degintos kavos pupelių
1 svaras kiaulėnos mėsos
1 svaras cukraus
1 svaras kakavos

SIUNTINYS Nr. 3—$4.50

8 sv. grynų kiaulinių taukų

SIUNTINYS Nr. 4—$7.95

5 sv. grynų kiaulinių taukų
3 sv. degintos kavos pupelių
1 sv. valgomosios alyvos
1 svaras kiaulėnos mėsos
2 svarai cukraus

SIUNTINYS Nr. 5—$3.95

4 sv. grynų kiaulinių taukų
2 gabalai šokolado "Bar"
1 gabalas tauletinio muilo

Užsakymus siųskite savo gimtąja kalba:

HELP Registered
P. O. BOX 777 PLACE D'ARMES, MONTREAL 1, QUE., CANADA.

Garsinkitės "NAUJIENOSE"

Iš Cedar Rapids, Ia., kilęs 24 metų studentas Robert E. Bednasek Iowa miesto kalėjime. Jis kaltinamas 20 metų studentės Anne Jackson pasmaugimu. Anne buvo jo sužadėtinė. Jiedu kartu dalyvavo studentų suruoštuose šokiuose, išgėrė kelis stikliukus degtinės, o vėliau studentė rasta negyva.

20 metų studentės Anne Jackson lavonas rastas šiame name. Policija tardo Iowa Universiteto studentą Robert E. Bednasek. Tardytojui jis prisipažino, kad galėjęs studentę pasmaugti.

ATVYKUSIEMS D. P. ŽINOTINA

Rašo J. Grabau

1) Pakeitus gyvenamą vietą (adresą), reikia ne vėliau kaip per 5 dienas pranešti apie tai į Washingtoną specialiose pašto atvirutėse, vadinamose "Address Record Card—Alien Registration", kurias galima gauti pirkti pašte. Teko pastebėti, kad paminėtuose atvirukuose nurodytas pasiuntimo adresas į Philadelphia, taigi "Philadelphia" reikia išbraukti ir įrašyti "Washington 25, D. C.", paliekant įstaigos pavadinimą.

2) Kiekvienas atvykęs DP turi gauti iš Washingtono "paselį", vadinamą "Alien Registration Receip Card". Jei laike 2 mėnesių nesulaukiama, tai patartina kreiptis raštu į: United States Department of Justice Immigration and Naturalization Service, Washington 25, D. C., ir prašyti atsiųsti.

3) Atvykusieji DP turi siųsti į Washingtoną laike dviejų metų 4 pusmetinius pranešimus specialiose anketose, kurios vadinamos "Semmiannual Report of Immigrant Displaced Persons". Pirmą kartą jas atsiunčia iš Washingtono neprašius, bet kartais dėl kurių nors priežasčių galima negauti, tai nesulaukus maždaug 3 savaites prieš jų išsiuntimo termino, patartina kreiptis laišku į savo valstybės Immigration and Naturalization Service, kad atsiųstų. Patys pranešimai siunčiami į Washingtoną anketoje nurodytu adresu. Pranešimai gali būti siunčiam laike 15 dienų prieš čia nurodytus terminus:

Kurie yra atvykę prieš 1 lapkričio 1948 m., pranešimo terminas yra: sausio 1, 1949, liepos 1, 1949; sausio 1, 1950; liepos 1, 1950. Atvykusieji nuo lapkričo 2, 1948 iki gegužės 1, 1949 — liepos 1, 1949; sausio 1, 1950; liepos 1, 1950 ir sausio 1, 1951. Atvykusieji nuo gegužės 2, 1949 iki lapkr. 1, 1949 — sausio 1, 1950; liepos 1, 1950; sausio 1, 1951 ir liepos 1, 1951. Atvykusieji lapkr. 2, 1949 iki gegužės 1, 1950—liepos 1, 1950; sausio 1, 1951; liepos 1, 1951 ir sausio 1, 1952. Atvykusieji nuo 2 arba po 2 gegužės 1950, pranešimo terminas: sausio 1, 1951; liepos 1, 1951; sausio 1, 1952 ir liepos 1, 1952 m.

4) Norint gauti pilietybę ir pirmuosius dokumentus (First Papers), reikia užpildyti specialias anketas, vadinamas "Application for a Declaration of Intention" 3 egzempliorius ir pasiųsti savo valstybės Immigration and Naturalization Service. Anketas arba "application" galima gauti aukščiau paminėtoj įstaigoj, pasiuntus laišką su prašymu jas atsiųsti. Siunčiant užpildytas aplikacijas, reikia pridėti prie jų 3 foto. Apie tai yra išaiškinta pačioj anketoj. Pasiuntus anketas maždaug po dviejų mėnesių gaunamas pakvietimas atvykti į nurodytą teismą su 3 dol. money orderiu. Teismo įstaiga užpildo kitas anketas ir teismo valdininkas prisaikdina prašytoją ir ten pat išduoda pirmuosius dokumentus. Šiuo atveju anglų kalbos mokėjimo nereikalaujama. Pilietybė suteikiama išgyvenus U. S. 5 metus.

KAVOS FRONTE

Taip jau ir toks susidarė. Kongreso ir senato sluoksniai jau suinteresuoti kavos kainų kilimu. Seniau už kavos svarą buvo mokama 48 centai, dabar tenka mokėti 68 ir dar daugiau. Plačiuose visuomenės sluoksniuose yra didelio nepasitenkinimo kavos kainų kilimu, kai, rodos, tam nėra jokių priežasčių.

Praktiškos šeimininkės į šį klausimą kitaip pažiūrėjo. Štai San Francisco šeimininkės, kurių šeimos kavą vartojo, nutarė skelbti streiką, tai yra kavos nevartoti, iki jos kaina ir vėl sunormalės.

Chicagos mieste nors tokių priemonių dar nesiimta, tai yra kavos streikas nepaskelbtas, bet rinkos žinovai teigia, kad kavos vartojimas tiek šeimose, tiek viešose valgyklose ir kitur žymiai sumažėjęs.

Skaitykite ir kitus paraginkite skaityti "NAUJIENAS"

Binghamton, N. Y.

Binghamton BALFo 51 skyr. sudaryta komisija iš Mrs. M. Gunds, Mrs. El. Buchinsky, El. Jaškauskienės ir iš atvykusių naujakurių pravedė piniginę aukų rinkliavą pasiuntimu Kalėdų švenčių proga maisto siuntinėlių letuvių tremtinių vaikams Vokietijoje.

Surinkta aukomis $81.80 ir 5 svarai taukų. Iš surinktų pinigų buvo nupirkta: 246 svarai taukų, 25 svarai saldainių ir 60 svarų kitų maisto produktų. Pasiųsta 21 maisto siuntinėlis Vokietijon gyvenantiems lietuvių tremtinių vaikams Kempteno, Memmingeno, Ingolstadto, Luebecko, Oldenburgo, Diepholzo ir Spakenbergo stovyklose.

Binghamton BALFo 51 skyrius reiškia padėką vietos lietuviams, kurie prisidėjo su aukomis: A. Grėklikui, M. Kazlauskui — aukojo po $5.00; E. Bučinskienei—$3.00; J. Alexander, F. Ivanauskui, P. Žemaičiui, V. Palilionienei, A. Darman — po $2.00 ir visiems kitems Binghamton lietuviams, pagal išgalės aukojusiems mažesnėmis sumomis. F. Narbontui už paaukotus 5 svarus tautų.

New York, N. Y.

Pradeda organizuotai veikti jaunieji socialdemokratai

Šių metų gruodžio 3 dieną Brooklyne Lietuvių Atletų Klubo patalpose buvo susirinkę New Yorke gyveną lietuviai socialdemokratai (tiksliau pasakius, jaunesniosios kartos socialdemokratai) ir įsteigė Lietuvių Socialdemokratinio Jaunimo Organizacijos New Yorko grupę (skyrių).

Organizacija su savo centriniais organais tebeveikia ir šiandien Vokietijoje. Tačiau pradėjus nariams vykti į užjūrius, buvo centro vadovybės nusistatyta įkurti tokiose užjūrio vietose organizacijos grupės, kurios apimtų atvykusius narius bei iš seniau gyvenančius bendraminčius, kurie, tinkamai įsisamoninę socialdemokratinėje idealogijoje, pamažu įsilietų į bendrą socialistinį darbą su senaisiais draugais.

Tokiais maždaug žodžiais į susirinkusius tarė Org. centro vadovybės atstovas drg. L. Gabė ir iniciatorių vardu paprašė drg. Jurgį Valaitį pirmininkauti steigiamajam susirinkumi ir drg. Bronskį pabūti vakaro sekretorium.

Steigimosi proga New Yorko jaunuosius socialdemokratus laiškais ir telegramomis sveikino draugai J. Kaminskas, K. Bielinis, "Keleivio" redakcija, Vaclovas Biržiška, J. Vilkaitis, A. Maurušaitis, St. Burokas, L. Aksamitas, L. Salkauskas (iš Belgijos), El. Žilinskas (iš Australijos), J. Krutulis, St. Juodviršis (iš Kanados), V. Pileika, Vl. Šalynis. Žodžiu sveikino LSSCK atstovas drg. Žilinskas, kurio jausminga kalba buvo sutikta nuoširdžiausiais plojimais.

Drg. L. Garlauskaitė, Organizacijos Centro Komiteto sekretorius, trumpai ir suglaustai atpasakojo, kaip organizacija dirbo ir tebedirba Vokietijoje, plėsdama savo bendradarbiavmą su kitų šalių jaunaisiais socialistais, mėginant visa tai suderinti ir su Lietuvos laisvės kova.

Po to drg. Jonas Valaitis savo referatu "Mūsų uždaviniai" plačiai apibudino jaunųjų socialdemokratų darbuotės tikslus naujose laiko ir vietos sąlygose. Papildant referatą diskusijomis buvo pabrėžtas noras ieškoti efektyvių būdų kovoti su komunistais, rusiškojo imperializmo pakalikais.

Į grupės valdybą buvo išrinkti draugai A. Valaitytė, L. Gabė ir S. Vaišnora. Į Rev. komisiją drg. Čerkeliūnienė, A. Mačionis ir J. Paknys. —Steve.

"NAUJIENOS" — neišsemiamas žinyno ir išminties šaltinis. Skaitykite jas ir kitus raginkite skaityti.

Brooklyn, N. Y.

Dramos aktorius-režisierius Antanas Škėma steigia dramos studiją

Jausdamas meniško žodžio reikalingumą, buv. Vilniaus Dramos Teatro aktorius-režisierius Antanas Škėma pasiryžo scenos mylėtojams įsteigti dramos studiją. Antanas Škėma jau seniau žinomas lietuviškajai visuomenei. Teatro darbą jis dirba nuo 1936 metų. Šalia ištisos eilės sukurtų charakterinių vaidmenų A. Škėma yra režisavęs veikalus Lietuvos ir tremties teatruose. Dramos studijos tikslas — lietuviškųjų ir verstinių veikalų pastatymais sužadinti meniškojo žodžio troškulį.

Norintieji ir jaučiantieji savyje dramos meno liepsnelę, prašomi atvykti š. m. gruodžio mėn. 16 d. (penktadienį) į Lietuvių Atletų klubo patalpas (168 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.) 7 val. 30 min. vakare.

Rockford,

Dėkojame pp. Ch[illegible] pp. Širvinskienei ir Šin[illegible] pp. Rumčikams, Savic[illegible] Herzampanui, už sur[illegible] mums tokios šaunios puo[illegible] šyje su paminėjimu mū[illegible] metų ženybinio gyvenimo, [illegible] kui taipgi visiems dalyv[illegible] siems svečiams už dovanas [illegible] gražius linkėjimus. Visados pa[illegible] siliks mūsų mintyje tie jūsų [illegible] linksmi veidai ir gero velijantys [illegible] žodžiai.

Dar kartą dėkui.

—Jonas ir Marijona Stružai.

Gatvėj pašovė

L. Pickens, 47 m., 5404 Calumet ave., netoli savo namų buvo plėšikų gatvėj užpultas. Jam pradėjus gintis, į jį plėšikai paleido keletą šūvių. L. Pickens sužeistas nugabentas į ligoninę.

THREE FEATHERS

Pažymi Karališką Vaišingumą

Gimusi elegantiškame devynioliktame amžiuje... vis tebėra karališko vaišingumo pažymėjimu.

$1.26 ½ PT. Acquaintance Pack — $2.48 PINT Convenient Flask — $3.94 ⅕ QT. Economy Size

RARE BLENDED WHISKEY 86 PROOF. 65% GRAIN NEUTRAL SPIRITS.
THREE FEATHERS DISTILLING COMPANY, LAWRENCEBURG, IND.

DOVANOS! :-: DOVANOS!

PIRKITE KALĖDŲ DOVANAS PAS

PETER NOVER

Didelis pasirinkimas žemiausiomis kainomis
DEIMANTŲ, LAIKRODĖLIŲ, ŽIEDŲ
vėliausios mados Novelty Jewelry

DIDELIS PASIRINKIMAS BULOVA IR ELGIN LAIKRODŽIŲ.

Peter Nover kviečia visus atsilankyti, o busite užganėdinti
Taipgi taisome visokius laikrodžius ir nustatom laiką pagal naujausią elektrinę mašiną ir PETER NOVER užtikrina jums, kad jūsų laikrodis eis teisingai.

P. NOVER JEWELER

3249 So. Halsted St. CAlumet 5-0534

Planavimas ir Taupymas daro žmogų laimingą. Pradėk taupyti nors po truputį kas savaitę. Pas mus jūsų sutaupos yra apdraustos Federal Savings and Loan Insurance Corp., iki $5000.00 ir neša gerą dividendą. Duodame paskolas namams lengvais išsimokėjimais.

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted St. Tel. HAymarket 1-3317
Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak. Trečiad., nuo 9 ryto iki 12 dieną. Ketvirtad. nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštad. nuo 9 ryto iki 2 p. p.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

ed Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
0 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA nal 6-8500

ered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
.00 per year in Canada
7.00 per year outside of Chicago
9.00 per year in Chicago
4c per copy

Užsakymo kaina:
hicagoje—paštu:

Metams	$9.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	.90

hicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	4c
Savaitei	.25
Mėnesiui	.90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:

Metams	$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	2.00

Užsieniuose

Metams	$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telef. Canal 6-8500

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Izraelis Nepaiso

Vos tik užsidarė Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos sesija, kai Izraelio valdžia paskelbė Jeruzolimą savo krašto sostine. Jungtinės Tautos nutarė didele balsų dauguma internacionalizuoti Jeruzolimą, paskiriant tarptautinę globėjų tarybą jam valdyti.

Izraelio ministerių kabinetas ryžosi šito Jungtinių Tautų nutarimo nepaisyti ir premjeras Ben Gurion vakar pranešė apie tai Izraelio parlamentui.

Nėra abejonės, kad Izraelio vyriausybę padrąsino šitaip pasielgti tas faktas, jogei prieš Jeruzolimo internacionalizavimą balsavo Jungtinių Tautų sesijoje Amerikos ir Britanijos delegatai. Ben Gurion ir jo draugai jaučiasi turį už savo pečių galingus rėmėjus.

Už Jeruzolimo internacionalizavimą stojo katalikiškos Pietų Amerikos respublikos, sovietinių valstybių blokas, arabų tautos, Francūzija ir kai kurios britų dominijos. Pasiūlymą davė Australija. Susidarė keistos kombinacijos: Francūzija prieš Britaniją ir Jungtines Valstybes; katalikai viename fronte su bolševikais; australiečiai prieš britus.

Kiekviena grupė vadovavosi, žinoma, savo sumetimais, kurie gal nevisada sutinka su jų tikraisiais interesais. Kam, pavyzdžiui, Australija ėmėsi iniciatyvos, kad Jeruzolimas būtų atskirtas nuo Izraelio? Kai kurie stebėtojai sako, kad Australijos valdžia norėjo gauti katalikų balsus parlamento rinkimuose (bet rinkimų ji vistiek nelaimėjo).

Katalikai nenorėjo, kad "šventąjį miestą" valdytų žydai. Rusija ir jos satelitai ėjo su Izraelio priešais šituo klausimu todėl, kad Stalinui rūpi turėti balsą Palestinos reikaluose; nes, jeigu Jeruzolimą valdys tarptautinė globėjų taryba, tai ir Sovietų Sąjungos atstovas galės tarti savo žodį.

Bet ką dabar Jungtinės Tautos darys, kai Izraelio valdžia nutarė įjungti Jeruzolimą į savo valstybę? Izraelis jau seniai yra užėmęs "Naująjį Miestą" Jeruzolime; kitą jo dalį, "Senąjį Miestą", laiko Jordano arabai. Pašalinti izraeliečius iš jų užimtos miesto dalies galėtų tiktai jėga. Bet tai reikštų karą. Kas gi drįs kariauti, kada Izraelio nusistatymui pritaria Amerika ir Anglija?

Jungtinių Tautų organizacija įsigijo naują bėdą.

Grasinimas Suomijos Valdžiai

Maskvos "Pravda" rašo, kad Suomijos ministeris pirmininkas Karl A. Fagerholm "vėl tempia Suomiją į kruvinas beprotiškas avantiūras".

Kruvinas beprotiškas avantiūras pradėjo du kartu ne Suomija, o Rusija. Vieną kartą Rusija puolė Suomiją 1939 m. lapkričio 30 d., melagingai apkaltinusi suomius, kad jie šaudę į sovietų pasienio sargybą. Raudonajai armijai įsiveržus į Suomijos teritoriją, Maskva atsiuntė į Terijoki miestą savo agentą Otto Kuusineną sudaryti "liaudies valdžią" Suomijai. Bet suomiai tos valdžios nenorėjo nė matyti ir griebė ginklą prieš bolševikus. Karas tęsėsi tris mėnesius su viršum, ir nors Rusija mažiukę suomių tautą šiaip taip nugalėjo, bet nuostolių bolševikų armija turėjo per 200,000.

Tai buvo kruvina ir tikrai beprotiška avantiūra.

Antrą kartą bolševikai puolė Suomiją 1941 m. birželio mėn., kai prasidėjo karas tarp Hitlerio ir Stalino. Užuot susitaikęs su Suomija, kurią jisai biauriai nuskriaudė, ir pakvietęs ją talkon prieš nacius, Stalinas įsakė Raudonosios armijos lakūnams bombarduoti Suomijos miestus ir uostus. Suomiai kelis kartus protestavo, bet Maskva protestų nepaisė, ir jie buvo priversti vėl stoti su ginklu rankose prieš užpuolikus. Šitą karą Stalinas vėl "laimėjo", bet nuostolių jo armijai (taip pat, kaip ir Suomijos) buvo daug. O ką jisai šiandien turi iš tos savo pergalės?

Suomija jo neapkenčia. Stalino pakalikai yra išsluoti iš Suomijos valdžios ir šluojami iš visų darbininkų organizacijų.

Premjeras Fagerholm siūlo minėti tą dieną, kada prasidėjo pirmasis Suomijos karas su Rusija, kad žmonės neužmirštų, kaip jų rytinis kaimynas kėsinosi jiems išplėšti laisvę. Štai, kodėl Maskva griežia dantimis ir grasina.

APŽVALGA

BOLŠEVIZMAS IR BAŽNYČIA

Vienas E. Urbonas ginčijasi Brooklyno "Amerikoje" su "Naujienų" korespondentais tolerancijos klausimu, bet savo polemiką jisai adresuoja "Naujienoms". Savo rašinyje jisai prisispyręs kalba "'Naujienų' redakcija", "Naujienos", "Naujienos", "Naujienos"... Nejaugi jisai *neatskiria* laikraštyje telpančių korespondencijų nuo redakcinių straipsnių?

Tokią taktiką kaip tik vartoja bolševikai, kurių "filosofiją" p. Urbonas bando prikišti mums.

Šitomis pastabomis būtų galima ir baigti, bet tas smarkusis vyras gali įsivaizduoti, kad mes sutinkame su jo teorija, kurią jisai vadina "istoriniu faktu" ir kurios, jo teigimu, neištrins "nei 'Naujienos'." Todėl pažiūrėsime, ko tas jo "faktas" vertas.

Urbonas rašo, *"kad bolševizmas išsivystė iš kovotojų prieš Bažnyčią ir tikėjimą"*.

Juokingesnę pasaką sunku būtų sugalvoti.

Bolševizmas pradžioje buvo vienas iš *revoliucinių* Rusijos sąjūdžių, kovojusių prieš autokratišką monarchiją ir tam tikrą socialiniai ekonominę sistemą, kuri slėgė milžinišką daugumą žmonių. Jisai atsiskyrė nuo kitų revoliucinių partijų, kada jisai, monarchijai jau sugriuvus, atsisuko *prieš demokratinius socialistus ir liberalus* ir užsimojo atsilikusiame visais atžvilgiais krašte tuojau įsteigti "socializmą". Kad ir šis užsimojimas atrodė labai pažangus, bet tikrumoje jisai vedė į reakciją.

Turėdamas tiktai mažumos pritarimą (ką aiškiai parodė Rusijos Steigiamojo Seimo rinkimų duomenys), bolševizmas buvo priverstas, kad išsilaikytų valdžioje, imtis žiaurių despotizmo ir teroro priemonių prieš žmonių daugumą. Iš to palaipsniui išsivystė *totalitarinė tironija*, kuri šiandien viešpatauja Rusijoje.

Tiesa, kad bolševikai kovojo prieš bažnyčią ir tikybą; bet jie kovojo visai nę todėl, kad jie būtų laikę bažnyčią savo *vyriausiuoju* priešu. Net aršiausiais bažnyčios persekiojimo laikais bolševikai nedraudė žmonėms melstis ir dvasiškiams laikyti pamaldas. Ilgainiui jie padarė taiką su pravoslavų dvasiškija ir leido jai išsirinkti patriarchą, kuriam dabar jau mokama ir alga iš valstybės iždo.

O liberalizmui, demokratijai ir demokratiniam socializmui bolševikai niekad jokių nuolaidų nedarė — ir negali daryti, nes demokratija ir liberalizmas nieku būdu nesuderinami su bolševizmu.

Nepermaldaujami bolševizmo priešai

Bažnyčią ir religiją šiandien neretai panaudoja net savo įtakai išplėsti arba savo galiai sustiprinti svetimose šalyse (pvz. Balkanuose); bet demokratus, socialistus ir liberalus jie visur be atodairos "sulikviduoja".

Taip elgiasi ir kitos *despotiškos bei reakcinės valdžios*. Mussolini pvz. buvo pasirašęs Laterano sutartį su popiežium ir liepė mokyklose pakabinti kryžius; bet socialistus ir demokratus jisai žudė arba trėmė į Lipari salas, socialistines darbininkų organizacijas sutriuškino visas be išimties. Ispanijos diktatorius Franco nugalabijo tūkstančius socialistų ir republikonų (kiti tūkstančiai dar nebekankinami kalėjimuose), bet su katalikų bažnyčia jisai palaiko gerus santykius.

Fašizmas ir bolševizmas esmėje yra dvynukai. Protingesni negu E. Urbonas žmonės vadina bolševizmą tiesiog "raudonuoju fašizmu."

Jam pačiam, tur būt, teko girdėti, kad skaitlingiausia nariais komunistų partija Vakarų Europoje yra Italijoje, ir nepaslaptis, kad labai žymią tos partijos dalį sudaro tikintieji katalikai. Ne be reikalo popiežius išleido įsakymą katalikams, grasindamas jiems ekskomunika, jeigu jie nepaliaus rėmę komunistų. Jeigu bolševikiškas komunizmas būtų išdygęs iš kovos prieš bažnyčią ir tikybą, tai kuo būtų galima šituos faktus išaiškinti?

Antra vertus, bolševikiškas komunizmas (kaip ir fašizmas) neturi pasisekimo tose šalyse, kur yra įsigyvenusios *liberalinės bei demokratinės tradicijos* ir yra stiprus *socialistinis darbininkų judėjimas* — Skandinavijos kraštuose, Britanijoje, Australijoje, Nauj. Zelandijoje, ir t.t. Iš to aišku, kad tos jėgos bolševizmą ir nugalės. Kas jas niekina arba prieš jas kovoja, tas padeda bolševizmui.

LIETUVIŲ TAUTOS NAIKINIMAS — POLITBIURO PLANAS

(Tęsinys)

Kur šiandien išblaškyti lietuviai?

Nėra įmanoma visišku tikslumu nustatyti, kur ir kiek Lietuvos tremtinių gyvenama ir mirštama. Betgi yra šiokių tokių davinių, kuriose vietovėse ir kiek dirba tremtinių iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos:

1. Prievartos darbų stovyklose Pavolgėje 1941 m. nuo 5,000 ligi 8,000; 1944-5 m. — 8,000; 1946-9 m. — 18,000 — 20,000.

2. Piečorfa-Varkuta srities stovyklose — 1941 m. nuo 5,000 ligi 7,000; 1944-5 — 4,000 (?); 1946-9 m. — 2,000.

3. Komi srities stovyklose — 1941 m. — 2,000—3,000; 1944-5 m. — (?); 1946-9 m. —2,000.

4. Gorkij ir Kirov srityje — 1941 m. — 5,000—6,000; 1944-5 m. — (?); 1946-9 m. — 1,000 — 1,500.

5. Šiaurės Uralo srityse — 1941 m. — 10,000; 1944-5 m. — 10,000—12,000; 1946-9 m. — apie 5,000.

6. Novapa Zemlia ir Jamal kalėjimuose ir stovyklose — 1941 m. — 1,000—2,000; 1944-5 m. — apie 4,000; 1946-9 m. — ?

7. Ob ir Kozym srities stovyklose — 1941 m. — apie 10,000; 1944-5 m. — apie 10,000; 1946-9 m. — ?.

8. Norilsk ir Ust stovyklose — 1941 m. — (?); 1944-5 m. — apie 2,000; 1946-9 m. — apie 10,000.

9. Taimir, Ctatanga, Oleneck srities stovyklose — 1941 m. — (?); 1944-5 m. — apie 17,000; 1946-9 m. — apie 50,000.

10. Jakutsko srities stovyklose — 1941 m. — apie 500; 1944-5 m. — apie 5,000; 1946-9 m. — 5,000—10,000.

11. Tol. Rytų Dalstroj stovyklose — 1941 m. — (?); 1944-5 m. — apie 40,000; 1946-9 m. — apie 100,000.

12. Osobstroj stovyklose — 1941 m, — (?); 1944-5 m. — apie 10,000; 1946-9 m. — apie 15,000.

13. "Apgyvendinti" Kazachstane ir Kirgizstane — 1941 m. — apie 15,000; 1944-5 m. — 15,000—20,000; 1946-9 m.—apie 20,000.

14. "Apgyvendinti" Barnaule, Novorosijsko, Tomsko srityse — 1941 m. — 8,000—10,000; 1944-5 m. — 25,000—30,000; 1946-9 m. — apie 25,000.

15. Kitur (trūksta tikslių davinių po 1948 m.) — tarp 70,000—100,000.

Kontingentai nuolat keičiasi, "partijos" kilnojamos iš vienos stovyklos į kitą, pav. iš Dalstroj į Piečiorą. Todėl, tenka prileisti, kad šios skaitlinės klysta tarp 10 ir 15%.

Novaja Zemlia salos ir Jamal kalėjimų kontingentai skirti tikrai mirčiai. Vienų ar dviejų metų eigoje kaliniai suserga "cynga" ir miršta. Ob, Kozym, Norilsk-Ust, Taimir, Chatanga ir Olenecko stovyklos irgi priskaitomos prie "mirties stovyklų". Tai milžiniškų statybos projektų stovyklos — geležinkelių, karišku bazių ir "kombinatų", apibūdinamų *"Zaprešč-Raj"* (uždraustų-slaptų sričių) vardu. Darbo sąlygos "naikinančios" — sunkus klimatas, žiauriausia drausmė, ilgos darbo valandos. Paprastai *niekas negrįžta iš ten*, "į laisvę". Dalstroj rūšies darbai nevienodi. Palyginamai *"lengviausios" sąlygos yra Kolymos aukso kasyklose:* kaliniai išgyvena 3—5 metus.

Politbiuras įsakė lietuviams skirti naikinamasias priemones, maksimaliai išnaudojus jų darbo pajėgumą. Tai klasiškas sovietinio genocido metodas: marinamas žmogus privalo atidirbti maksimumą pagal savo pajėgumą. Tai visokios "piatiletkos".

Sovietų policijinės pajėgos Lietuvoje

Sovietinės Armijos ir Laivyno pajėgos Lietuvoje 1949 m. vasarą, skaitė virš 220,000 vyrų. Tai daugiausia *pėstininkų* divizijos, didžiumoje motorizuotos, viso *12 divizijų;* šarvuočių ir artilerijos kariuomenė, bei "desantiniai" (parašiutininkų) daliniai — apie *11 šarvuočių brigadų, 6 parašiutininkų brigados* (vyriausia vadovybė Įsrutėje), nepilna *prieštankinės artilerijos divizija,* keli *priešlėktuvinės artilerijos pulkai,* ir gana daug lauko artilerijos, išbarstytos po "vojengorodus" (bazes) strategiškose vietovėse.

Šie apskaičiavimai neliečia tranzito. 1949 m. balandžio-birželio mėnesiais buvo daug kilnojimų — pražygiavo pėstininkai, artilerija, transporto ir darbininkų daliniai, daugiausia pro Šiaulius, Panevėžį ir Tauragę, vykstą Vokietijos kryptimi.

Nuolat Lietuvoje apgyvendinta (1949 m. liepos mėn.) apie *27,000 MVD* kariuomenės ir tarp *30,000 ir 32,000 MGB kariuomenės.* Šiemet gana daugelį dalinių pakeitė naujieji, atvykę iš Baltgudijos į Paprūsę. Daugiausia "judėjimo" pasireiškė balandžio ir gegužės mėnesiais — po to *birželio mėn.* sekė masiniai trėmimai. Tuo metu *Lietuvoje buvo arti 40,000 MVD karių ir virš 30,000 MGB,* ir dar daug milicijos bei "stribų".

Kiek Lietuvoje gyventojų 1949 m. liepos mėn.?

Pagal sovietinius šaltinius (Gyventojų Statistikos Biuro Vilniuje), Lietuvos SSR 1949 m. liepos mėn. turėjo 1,700,000 gyventojų. Oficialūs daviniai 1948 m. rodė 2,300,000, bet tikrieji duomenys rodė tik 1,700,000. Gyventojų tarpe, tarp 250,000 ir 300,000 yra rusai kolonistai.

Išvada

LAIC šaltinis savo davinius baigia reikšmingais žodžiais.

Pabaltijo tautų naikinimas yra *Politbiuro politikos uždavinys.* Galvos smėlyje slėpti neverta. Kelių milijonų naikinamų lietuvių, latvių ir estų kaulai neišgelbės Vakarų nuo pavojaus: betgi tais kaulais yra statomas tiltas, kuriuo prieš Vakarus žengs bolševikiškų jančarų — nukariautojų ordos. Politbiuro pasirinktu laiku, iš Talino-Rygos-Liepojos-Klaipėdos pajūrio bazių, šiandien baigiamų įrengti, išskris atominės medžiagos ir toksino miglos prikrauti stratoferiški lėktuvai ir rakietos— į Stockholmą, Londoną, Paryžių ir Madridą.

(GALAS)

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. P. JONIKAS

TREMTINIAI JAUTRESNI

Kai Amerikoje pagyvenę senieji ateiviai, amerikiečių ujami, niekinami, apsiprato su neišvengiama aplinka, lietuvybės jausme apsnūdo. Neturį savigarbos, nors ir keistai — "amerikoninasi", keičia pavardes; lietuviškai kalbą terpia angliškus žodžius; jų daugelio lietuvių kalba tai jovalienė, nuolatinis graibstymasis angliškų žodžių. Tie žodžiai, jų vartojami, nustoja angliškos tarties, nes tariami savotiškai: *šiūšės, dortas, parleit* (per vėlu) ir pan. Tokių "amerikonų", kurie taip griebiasi "engelskų" žodžių, anglų kalba paprastai yra blogiausia! Jie gali susikalbėti, susiprasti su sau lygiu tokiu pat "amerikonu" lietuviu, tik ne su amerikiečiu: amerikietis nesupras žodžių *forniš* (rakandas) *šiūš, parlait* ir kitų, kaip kai kurie lietuviai juos taria. Tremtiniai tas negeistinas svetimybes ne tik aiškiai mato, bet ir sugeba vykusiai aprašyti, pavaizduoti, pašiepti.

Taip ir reikia! Skaitant jų rašinius, teisingus pastebėjimus, juokinga, bet matai, kad teisinga. Tokie jų rašiniai vieną kitą lietuvį pažadins iš snūdos, parodydami jų tikrąjį veidą.

Manau, dažnam "Naujienų" skaitytojui tiko rašinys "Tai bent laisvė", kurį pasirašęs Vistaspats. Vykusiai aprašo dviejų bobelių pasikalbėjimą, ypač pamėgimą maišyti angliškus žodžius lietuvių kalbon. "Amerikonė" moko "grinorę", kaip amerikoniškai kalbėti; ji mėgsta vadinama *leidi.*

Manau, retas lietuvis, vartojąs *leidi* žodį, nuvokia tikrąją žodžio reikšmę, nes jei nuvoktų, tai labai retai tevartotų: mat, retai moteriai dera pavadinimas *lady,* kaip retam vyrui *gentleman.* Rašiny parodomas tikrasis vaizdas senųjų atvykėlių, kurie, darbe ujami, niekinami, apsiprato, apsnūdo, lietuviškai tariamai pamiršo, o angliškai nė per 50 metų neišmoko. Nors dažnas nori amerikonybe pasigirti, tačiau iš potyrio žinoma, kad tik tie, kurie stengiasi gryniau lietuviškai kalbėti, geriau kalba angliškai ir gebą suprasti amerikonų būdą. Jie angliškai kalba, kur būtinai reikia, su lietuviais nesisarmatija kalbėti lietuviškai. Ilgiau pagyvenę svetur, net tie, kurie skaito rašo, tų ydų, priemaišų lyg nebemato, apsipranta, tyli. Dabar atvykę tremtiniai tai aiškiai mato ir pastebi; jiems nemalonus toks lietuvių kalbos darkymas. Jie jautrūs ir akyli.

Maišąs vienos kalbos žodžius kiton, pasirodo, nemoka vienos arba abiejų kalbų. Arba toks maišytojas yra apsileidėlis, toli gražu ne *lady* ir ne *gentleman.* Mano patyrimu, lietuviai, maišą angliškus žodžius lietuvių kalbon arba bandą su lietuviais kalbėtis angliškai, susikalba tik su lietuviais, o su tikru amerikiečiu ėmę kalbėti, susipina, kaip viščiukai pakulose.

Šitai blogybei pašalinti reikalinga drąsi, gabi tremtinių talka. Geistina, kad tremtinių rašiniai lietuvybės pagerbimo klausimais kasdien būtų spausdinami lietuviškuose laikraščiuose.

Kaip išmoksime save ir lietuvybę gerbti, galėsime vadintis *lady* ir *gentleman.*

—Pakruojietis

TREMTIES KELIAIS

Rašo **J. Vievirža.**

Pradėjusiai 1914 metų karą su Stenkos Razino karinga, daug žadančia giesme, pasitikėjusiai trumpu laiku "kepurėmis" nugalėti priešus, Rusijai teko pakelti daug skaudžių smūgių. Kadangi pajėgių kariauti "kepurių" skaičius mažėte mažėjo, karo priemonės dėl netvarkos ir "intendantų dvasios" menkėjo (šoviniai netiko į kanuolių vamzdžius), dėl nusidėvėjusių susisiekimo priemonių (geležinkelių) ir darba jėgos trūkumo reiškėsi maitinimo nepriteklius — didžiuose Rusijos miestuose jau buvo prasidėjusi bado grėsmė, — vilties laimėti karą nedaug tebuvo. Buvo mobilizuoti visi senesnio amžiaus II laipsnio atsarginiai eiliniai ir visi senesnio amžiaus atsargos jaun. karininkai (praporščiki zapasa).

Iki tol išlikę gyvi, įsigiję aukštesnius laipsnius karininkai telkėsi karo vadovybėse, stumdami į priekį — į apkasus mobilizuojamus praporščikus. Dėl to jau tris metus trukęs karas virto — buvo pramintas ir buvo vadinamas — atsargos praporščikų karu. Iš visokių likučių sutelktos kuopos senyvo amžiaus praporščikai vedė į apkasus jau ne su Stenkos Razino giesme, o su liūdna ir nieko gero nežadančia "dainuška" apie lakštingalą ir kanarėlę (Solovei, ptašečka! — Kanareječka žalobno pojot).

Menkaprotis ir bevalis caras Nikalojus II visą laiką buvo karo atžvilgiu neveiksmingas— nenukrypo nuo įprastinės taikos meto kasdienybės. Carienė Aleksandra (vokietė), besirūpindama savo vienturčio sūnaus ir sosto įpėdinio nepagydoma (kraujaplūdžio) liga, papaiko: ieškojo ir atrado "stebukladarį" Rasputiną, nešvarių palinkimų mažai raštingą girtuoklį, kažin kurį šventiko (popo) antrininką, kuris buvo atgabentas iš tolimo Sibiro kaimo, kad stebuklu pagydytų carienės sūnų. Rasputinas sugebėjo tiek paveikti ir pavergti carienę bei jos damas, dėl to tiek įsigalėti caro aplinkoje ir tiek suniekinti Jo didybės dvaro kilnybę, kad pagaliau dešiniausio Dūmos atstovo Puriškevičiaus sumanymu buvo nužudytas, pakišant lavoną po upės Nevos ledu prie caro žiemos rūmų Petrograde.

Nieko gero nežadėjusi padėtis frontuose, visokeriopi nedatekliai bei ūkinė suirutė, pagaliau Rasputino istorija paties caro namuose privedė prie to, kad 1917 metų pradžioje Dūmos kairiųjų frakcijų atstovai, pasitikėdami gyventojų ir kariuomenės pritarimu, įvykdė perversmą, pašalinusį carą ir jo valdžią. Buvo sudaryta laikinoji demokratinė Kerenskio vyriausybė, kurią betgi tų pat metų spalio mėn. perversmu nušalino Leninas, įvesdinęs milijonus Rusijos gyventojų į iki šiol nepasibaigiančios tironijos kančias.

(Bus daugiau)

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

VINCAS KUDIRKA

(Tęsinys)

Varpininkai aktingai kovojo dėl lietuvių teisių ir laisvių, labai paveikė tautinį lietuvių atgimimą ir pradėjo lietuvių visuomenėje politinę diferenciaciją. Jų veiklos pasekmėje atsirado konservatoriai su kun. Jakštu priešakyje, gimė krikščionių-demokratų srovė su "Tėvynės Sargu" ir kairėje susikūrė socialdemokratai. Visos lietuvių tautos kova prieš nemėgiamą rusų jungą labai išsiplėtė. Dėl šios radikalinės varpininkų krypties kilo nepasitenkinimo ir pačiuose varpininkuose, ypač kurie tarnavo valdinėse įstaigose. Ūkininkija ir kaimų jaunimas šią kryptį aktingai rėmė ir varpininkų įtaka lietuvių tautoje augo. 1902 metais varpininkai persiorganizavo į Lietuvių Demokratų Partiją, 1905 metais — į Lietuvos Valstiečių Sąjungą ir pagaliau į Valstiečius-Liaudininkus. Su "Lietuvos Ūkininku" ir "Lietuvos Žiniomis" jie išvarė gilią vagą lietuvių tautinio atgimimo istorijoje. Didžiajame Vilniaus Seime varpininkai-demokratai vadovavo ir buvo priimta dauguma jų pasiūlytų rezoliucijų. Šitos visuomeninės lietuvių linkmės, demokratų-liberalų linkmės, žymiausiu pradininku ir vadovu buvo ne kas kitas, bet Vincas Kudirka su būriu tauriųjų bendradarbių. Jie pakėlė lietuvių tautinę sąmonę, jie vedė propagandinę kovą spaudoje už lietuvių laisvę ir teisę, jie organizuotai kovojo prieš caro valdžią ir reikalavo leisti lietuviams patiems tvarkyti savo viešąjį ir privatų gyvenimą. Jie kėlė ūkinę lietuvių gerovę Vincas Kudirka ir varpininkai kovojo ir prieš lenkystę, sklindančią Lietuvoje pro dvarų rūmų ir klebonijų duris. Jie smerkė rusų caro valdžią, besikėsinančius į Lietuvą lenkus ir sulenkėjusius Lietuvos dvarponius ir kunigus. Iš garbingų Vinco Kudirkos draugų ir bendradarbių iki šiol gyvena tik trys žymesnieji veikėjai — Dr. Kazys Grinius, Dr. Juozas Bagdonas ir Dr. Jonas Staugaitis. Jie sužadino visas lietuvių sroves eiti nauju tautiniu keliu ir jų idejos įsikūnijo 1918 metais vasario 16 d. paskelbus Nepriklausomą Lietuvos Respubliką.

Šiandien lietuvių tauta žymiai didesnėje vergystėje, kaip Kudirkos laikais. Carų valdžios režimas tik vaikų žaidimas, palyginus su dabar vykdomu rusų-bolševikų genocidiniu nusikaltimu Lietuvoje. Tada persekiota spauda, vykdyta rusifikacija per valdines įstaigas ir mokyklas, o dabar lietuviai žudomi ir masiniai deportuojami kankinančiai mirčiai į baisųjį Sibirą. Tuomet dar viešai ir slaptai kur nekur galėjo prasiskverbti lietuviškas žodis, lietuvių tautinė mintis, dabar ir pagalvoti draudžiama kitaip, negu iš anksto nustatyta Kremliaus valdovų. Tada veikė teismai, dabar be teismų ir didžiausioje paslaptyje visai nekalti žmonės kankinami ir žudomi. Vincas Kudirka smerkė ir griežtai kovojo prieš carinę rusų valdžią, tai susipratęs lietuvis ar neprivalo pasmerkti ir visomis galimomis priemonėmis kovoti prieš dabartinius lietuvių tautos persekiotojus — iš Rusijos atvykusius bolševikus? Šiandien Vinco Kudirkos idėjos, darbai, veikimo metodai ne tik nepaseno, bet labai ir labai suaktualėjo. Kiekvienas laisvėje gyvenantis lietuvis Vinco Kudirkos mirties sukaktuvių proga privalo gerai įsisąmoninti šio didžiojo lietuvių tautinio atgimimo veikėjo gyvenimą, idealus ir kovą, privalo burtis į aktingą Lietuvos išlaisvinimo kovą ir dirbti dėl šviesesnės lietuvių tautos ateities. Pasimokę iš Kudirkos gyvenimo ir darbų, geriau suprasim dabartinę būklę ir daugiau pasišvesime, pasiaukosime savosios tautos ateičiai, gerovei. Turėsime daugiau idealizmo ir pasišventimo, mokėsime teisingai išspręsti gyvenimo statomus uždavinius. Vincas Kudirka ryškiausias pavyzdys idealaus šių dienų lietuvio-šviesuolio, kovojančio dėl Lietuvos išlaisvinimo iš svetimųjų priespaudos. Pasekime garbingąjį mūsų netolimos praeities Veikėją. Atnaujinkime ir išplėskime jo idėjas, mintis. Pagal lietuvių poeto žodžius:

— Minėkime ne pragaištį,
mirtį, kapus, bet kovą, vien kovą lig galo.

Geresnio paminklo didvyriams nebus, kaip vykdymas jų idealo.

(GALAS)

6. Vincas Kudirka ir šių dienų lietuviai

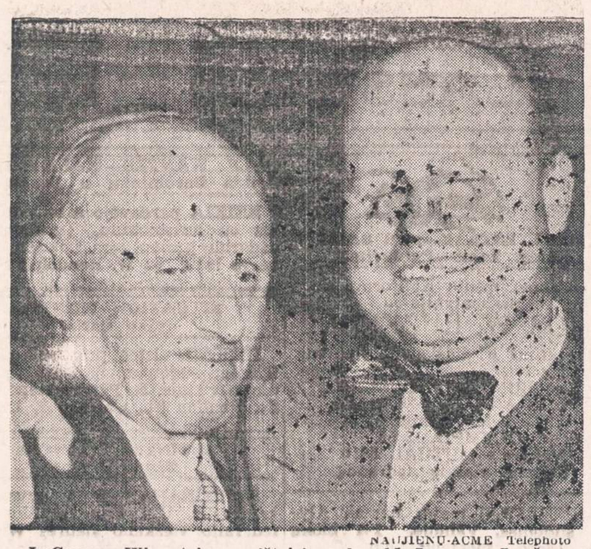

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

LaCrosse, Wis., teismas išteisino Arnold Larson. Jo žmona liudijo teismui, kad jis užmušęs gydytoją, bet teismas nepatikėjo. Išteisintąjį sveikina tėvas.

LIETUVIŲ DIENA MUZIEJUJE

Ketvirta tradicinė Lietuvių Diena Čikagos Mokslo ir Pramonės Muziejaus Kalėdiniame Festivalyje įvyko lapkričio 29 dieną. Spaudoje pasirodė trumpi Lietuvių Dienos aprašymai ir atgarsiai; dabar norėtusi su skaitytojais pasidalinti pilnu tos dienos vaizdu ir žiniomis. Viso Lietuvių Dienoje buvo keturios programos, suruoštos prisitaikant Muziejaus reikalavimus ir nurodymus.

Pirmoji programa, 2 valandą popiet, buvo suruošta Šv. Kazimiero Akademijos mokytojų ir studenčių. Akademijos Lietuviškos Choristės (Lithuanian Choristers) atliko šešias leituviškas Kalėdines giesmes, Yon'o "Gesu Bambino" ir "God Bless America". Gyvų paveikslu atvaizduota Kudikėlio Jėzaus prakartėlė, prie kurios klūpojo Marija ir Šv. Juozapas. Vaizdo metu choras jautriai deklamavo "Kalėdų Naktis", originalę poemą, kurią parašė Rita Dabulevičiūtė, akademikė, buvusi tremtinė. Pavaizdavimui linksmosios Kalėdų nuotaikos akademikės pašoko tris lietuviškus šokius. Publikai, kurios buvo per 1,000, akademikės išdalino specialias jų mimeografuotas pragramas, kurių viršelius puošė gražus braižinys: eglaitės šaka, padabinta lietuviškais šiaudiniais ornamentais.

Antrąją programą, 3.15 valandą, atliko De La Salle High School Glee Club (nelietuvių mokyklos berniukų choras), kurį moko ir diriguoja L. J. Šimutis, Jr. Trumpai angliškų dainų ir giesmių programai akompanavo Zita Šimutienė.

Popietinės programos, Muziejaus patvarkymu, yra įvairių mokyklų paruoštos ir atliekamos ir, kiek galint, skirtosios tautos dienai pritaikomos. Į tas programas suvažiuoja mokinių ir mokytojų ekskursijos iš Čikagos ir tolimesnių miestų mokyklų. Jei vietos pakanka, įleidžiama bendroji publika. Šįmet, kaip ir pernai, didelis skaičius nebetilpo Muziejaus teatro auditorijon.

Muziejaus restorane, nuo 5 iki 8 val. vakaro, pateikiama "Lietuviška vakarienė": sriuba, kepta žąsiena ir aviena, kopūstai, daržovės, pyragaičiai, obuolių putos, kava, arbata. Valgius, pritaikant nelietuvių skoniui, paruošė restorano virėjai. Pilni restorano stalai, žvakėmis apšviesti, sudarė jaukią aplinką.

Vakarinės programos 7.30 ir 9 val. (pakartojant) sutraukė per 2,000 žmonių — lietuvių ir kitataučių; buvo užsiregistravusios kelios ekskursinės grupės iš vakarinių mokyklų, universitetų ir iš 4-H (jaunųjų ūkininkų) suvažiavimo. Vakarinėse programose pasisekė vykusiai sukombinuoti vietos lietuvių jaunimą su naujai atvykusiais lietuviais. Programos sutvarkymu rūpinosi Lietuvių Akademinis Klubas (Lithuanian University Club), pirmininkaujant Elenai Skirmontaitei ir Pov. Labanauskui. Tautinius šokius demonstravo Ateities Šokėjai; jų pasirodymas pasidarė lyg ir tradicija Lietuvių Dienai, dalyvavo ketveri metai iš eilės. A. Gečo diriguojamas ir A. Dzirvono administruojamas Tremtinių Vyrų Choras, su labai trumpu pasiruošimui laiku, prisidėjo skamgiomis lietuviškomis dainomis ir vaidnimu. Visos grupės, kaip ir pavieniai asmenys, kuriuos žemiau išvardinsiu, maloniai kooperavo ir rūpinosi programos pasisekimu.

Programa, atvaizduojanti tipingą lietuvių kaimiečių šeimą, buvo padalinta į tris veiksmus:

1) Prisiruošimas Kūčioms ir Kalėdoms — gyvieji paveikslai, kuriuos suplanavo ir sumontavo L. U. C. narys Jos. Couzens. Paveiksluose buvo atvaizduota eglaitei ornamentų gaminimas; malkų skaldymas virtuvės reikalams ir mergaičių naudai — kad jos galėtų burti Kūčių vakarą; maisto ruošimas virtuvėj, prie tipingos krosnies; sėmimas vandens iš šulinio ir vaikų smalsumas ragavimas—"ar vanduo jau saldus?"

2) Kūčių vakaras ir naktis—gyvieji paveikslai rimtoje nuotaikoje: vaikai daboja, kada pasirodys vakarinė žvaigždė, praneša motinai, kad jau laikas Kūčių vakarienei. Šeima, susirinkusi prie stalo, pasimeldžia, laužo plotkeles, valgo. Po sceninės pauzos, šeima išvyksta į "Piemenėlių Mišias" — iš kurių, iš patolo, pasigirdo Naujalio "Tyliosios Nakties" aidai, vyrų choro giedami. Užtemdinta scena reprezentavo Kūčių rimtosios, susikaupimo nuotaikos pergyvenimą, ir davė progos įnešti mintį, kad Lietuvoje šiuo metu okupantai neleidžia Kūčias švęsti, kad ten visos žmogaus laisvės yra užtemdytos.

3) Kalėdinio ir po-kalėdinio laikotarpio linksmybių sezoną — mėsėdą, gyvai atvaidino visas jungtinis ansamblis. Šioje linksmoje scenoe Tremtinių Vyrų Choras sudainovo penkias linksmas liaudies dainas, Ateities šokėjai pašoko keturius tautinius šokius, ir jie visi bei pavieniai artistai atvaidno komedijos, romansų, vaišingumo ir t. p. scenas. Čia ryškiai matėsi ir jautėsi patyrusio buvusio tremtyje Tautinio Ansamblio režisieriaus p. Gasparo Veličkos talentai. Jis šį vaizdelį sukūrė ir sukombinavo per dvi repeticijas.

Gyvųjų paveikslų ir vaidinimo šeimos sąstatą sudarė Povilas Lavens, Klaudijus Liūtas, Janė Linkuvienė, Elena Vespenderaitė, Dolores Šrupšaitė, Eleanor Mellas, Julė Kaupaitė, Lauryna Čilenskaitė, Klemensas Gaušas ir mažosios Rūta ir Daina Šiošytės. Lietuvišką krosnį ir šulinį nupiešė dailininkas Vladas Vijeikis. Scenos priruoimo darbe talkininkavo Eileen Lavens, Lucille Valatkaitė, Vincas Samoška ir kiti.

Visų programų pastatymo ir aiškinimo darbas teko žemiau pasirašusiai Daužvardienei. Užduotis buvo nevisiškai lengva—trumpai, apribotam laike atpasakot lietuvių kalėdinius papročius ir tradicijas, prisiminti apie dabartinę Lietuvos padėtį, ir, ypatingai vakare, gyvu žodžiu dapildyt bruožus, kuriuos vaizdai teįstengė (dėl technikinių ir kitų priežasčių) perduoti žiūrovų akims ir mintims.

Įsidėmėtina tai, kad visas lietuviškos eglaitės puošimo ir lietuviškų programų ruošimo darbas yra nedidelio skaičiaus pasiventusių, save aukojančių žmonių darbas. **Muziejus neišgali ir neskiria jokių lėšų nei atlyginimo Kalėdinių Festivalių dalyviams ir rengėjams.** Visą finansinę ir darbo naštą neša tik keli asmenys, kuriems rūpi pasinaudoti neįkainuojamai brangia proga lietuvius gražiai išreklamuoti. Kad tie pageidaujami rezultatai atsiekiami geriausiai, liudija šie keli fakteliai: lietuvių programos yra vienos iš populiariausių Festivalyje. Į 9 valandos programą buvo atsilankęs Muziejaus Prezidentas Major Lenox R. Lohr; jis asmeniškai sveikino ir komplementavo lietuvius dalyvius. Festivalio vedėjas John Reilly ir kiti Muziejaus pareigūnai pakartotinai — viešai ir privačiai komplmentavo lietuvius. Visų programų metu veikė fotografai ir filmuotojai. Muziejaus oficialus fotografas padarė keletą speciadių nuotraukų Muziejaus archyvams ir amerikoniškos spaudos aprūpinimui. Bendrai skaitliuojant, publikos visose programuose buvo virš 3,500.

Kai kas darė pastabas, kad iškabintųjų Muziejuje vėliavų tarpe nesimatė Lietuvos vėliavos. Jų informacijai, Muziejuje tėra iškabintos Jungtinių Tautų (United Nations) vėliavos. Kadangi Lietuva dar nėra J. T. nariu, todėl ir jos trispalvės ten nesimatė. Mažos vėliavėlės buvo išstatytos ir net pardavinėjamos.

Šia proga noriu išreikšti gilią padėką visiems — invalidams, organizacijoms, mokykloms, lietuvių spaudos ir radijo veikėjams — visiems, maloniai ir pasišventusiai talkininkavusiems šiame gražiame darbe. Jų pasišventimts eina lietuvių tautos naudai ir garbei; be jų gražios talkos panašūs ir kilnūs darbai nebūtų įmanomi.

J. Daužvardienė

Chicagos istorinė diena

Oro pranašai pereito sekmadienio dieną įrašo į savo istoriją. Tą dieną vidudienį oro temperatūra buvo pakilusi net iki 61 laipsnio su ketvirčiu.

Oro pranašai įtikinančiai teigia, kad Chicagos miesto istorija tokio atsitikimo iki šiol nėra turėjusi.

LIETUVIŲ SPAUDOS CENTRAS AMERIKOJE

platina visas knygų naujienas, o taip pat ir senesnius leidinius. Knygų biuleteniai siunčiami nemokamai. Adresas:

GABIJA,
412 Bedford Avenue,
BROOKLYN 11, N. Y.

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4—5883-40

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo **džiūstančios ir suskilusios odos.** Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money order į:

LEGULO, Department J
4847 W. 14th St Cicero 50, Ill

ŽOLĖS - ŠAKNYS

Pas mus visada galite gauti sekančių žolių ir šaknų, svarais, pusę svaro arba mažiau, ir prisiunčiame į namus.

Paragvajų Arbata, sv. $1.25
Medleva Žievės svaras $1.50
Čemeryčia šaknys, svar. $1.50
Valerijono šaknys, svar. $2.00
Pelynų žolė, svaras $2.00
Europos Ramunių žiedai svaras $2.50
Trukžolių, svaras $3.00
Nervažolių šaknys, sv. $5.00
Ginseng šaknys dėl visos sveikatos ir jaunystės, svaras $20.00

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
SO. BOSTON 27, MASS.

GERIAUSIA PIRKTI NAMAMS BALDUS
— IŠ —
PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVIŲ
ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
PROGRESS FURNITURE Co
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VIctory 2-4226
CHICAGO, ILL.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

X - MAS CARDS! X - MAS CARDS!
su lietuvišku užrašu (20 št. už $1.00) spalvuotais paveikslėliais.
PIRKITE
CHRISTINE GRINIUS GIFT SHOP
456 W. 63rd STREET, 2-ras aukštas, CHICAGO 21, ILL.
Telefonas: WENTWORTH 6-4107
ATDARA nui 11 ryto iki 6 vak. UŽDARYTA antrad. ir šventad.
A. KARTANAS DRUG STORE, 2458 W. 69th St., Chicago
Telefonas: REPUBLIC 7-9868
EVA LUKAS, 7011 So. Artesian Ave., Chicago 29, Ill.
Telefonas: HEMLOCK 4-1883 Atdara vakarais.

DR. A. MICHEL, Opt.
EGZAMINUOJA AKIS — PRITAIKO AKINIUS
DABAR RANDASI
3201 West 63rd Street
2-ras aukštas (S. W. kampas 63rd ir Kedzie Ave.)
Tel. WALBROOK 5-6118.
Valandos kasdien nuo 9 iki 6. Trečiad. iki pietų.
Vakarais: pirmadienį ir ketvirtadienį iki 9:00.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykit BOROCYL OINTMENT. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežiejimą, degnimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamos nuo eczema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina $1.50. Siųskit Money Orderį arba nuvykite į:
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILLINOIS.

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ėjo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2—($1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthritis bei lumbago daugelio dėkingų žmonių.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 5—($1.25)—nuo galvos slogos. ši arbata turi cininos žievės ir tuoj veikia.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 12—($1.25)—nuo kosulio ir krūtinės užsikimšimo. Labai veikli ir vaikams galima saugiai duoti.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17—$1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitus rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesic SALVE—($1.00)— duoda STEBĖTINUS rezultatus, kai vartojama nuo neuritis, sciatica, reumatizmo ir arthritis, krūtinės, nugaros skaudėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio, slogų ir šaltų kojų. Staiga susigeria į odą ir ilgai laikosi šilima. Švelnina ir akstina kraujo apytaką, tokiu būdu išblaško kūne susirinkusius nuodus.

Ateikite arba atsiųskite "money order". Gaunama geresniose aptiekose arba Wieboldt krautuvėse.

Z. G. STANIS COMPANY
2822 Archer Ave.
CHICAGO 8, ILL.

Musų Spaustuvė Atlieka Įvairiausius Spaudos Darbus!

Jeigu esate biznyje ir jums reikia atsispausdinti bilų, steitmentų, laiškų, žinokite, kad "NAUJIENŲ" spaustuvė yra pasiruošusi jums patarnauti. Atliks darbą tobulai. Kainos kuoprieinamiausios.

UŽSUKITE IR PAMATYKITE PAVYZDŽIUS

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St. Canal 8500

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS.—DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

MES TURIME IŠDIRBTĄ REPUTACIJĄ PILNO PASIRINKIMO A-1 RŪŠIES STAKO LENTŲ IR NAMAMS MATERIOLŲ.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. Halsted Street Tel. VIctory 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

PLANINGAS TAUPYMAS NEŠA GERĄ PELNĄ

TAUPYK NORS MAŽAI, BET REGULIARIAI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
2202 W. CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILL. Phone: VIrginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, President

LAIMINGŲJŲ VARGAI

Dabar įvairios biznio įstaigos daro lošimus savotiškos rūšies reklaminiais sumetimais. Sakysime, kas atspėjo visą eilę jam užduotų klausimų, ar muzikos arijų, ar dainų, tai tokiam skiria dovanas. Tos dovanos kartais net siekia keletą dešimčių tūkstančių dolerių. Štai William McFall šeima išlošusi iš "Stop the Music" net penkiolika tūkstančių dolerių, vienam dienraščio bendradarbiui pasipasakojo tos savo laimės vargus.

Tas laimėjimas susidėjo iš baldų, drabužių, televizijos ir radijo aparatų, automobilio ir grynais pinigais 1,200 dolerių. Rodos, iš tokio pasisekimo reikia tik džiaugtis, bet W. Mc Fall (3616 S. 55 ct.) sako, kad tiek džiaugėsi, kiek laimėjo, o naudos jokios.

* * *

Štai to laimėjimo vargai. Laimėjus penkiolikos tūkstančių vertės, įvairių mokesčių reikėjo sumokėti 3,500 dolerių. Radijo aparato kaina buvo pažymėta 1000 dolerių, bet laimėjęs džiaugiasi, kad tą aparatą pardavęs gavo vos 430 dolerių. Kita buvo įkainota 1,-500 dolerių, o tikra vertė 1,035 doleriai, pardavė už 656 dolerius. Automobilį jie turėję savo 1949 metų modelio, kai naują laimėjo, tai seną jau vartotą už niekus pardavė. Baldų jie turi, tai laimėtus neturi kur dėti. Drabužių tiek gavę, kad jų užtektų jų visam amžiui, bet ir šių jie turi. Televizijos aparatą taip pat už niekus pardavė, nes niekas jau turėto nenori pirkti. Tai visa laimė, kad dar grynais gavo 1,200 dolerių, tai, ką pardavė, ir dar tie grynais gauti liko valstybės mokesčiams sumokėti. Tiesa, laimėjo brangų žiedą, bet jį reikia tuoj apdrausti, o juodu tiek uždirba, kad žiedo draudimas jiems būtų per sunkus daiktas.

Tai tokia iš to laimėjimo nauda ir toks kuklus džiaugsmas.

Kalėdų Senelis svečiuojasi

Kalėdų Senelis darbuojasi atsidėjęs. Jis žiūri, kad jo niekas nebūtų apeitas. Dabar jis lankosi svečiuos pas tuos, kurie yra likimo apeiti arba kurie jau neturės progos daugiau Kalėdų Senelio sulaukti.

Štai susirinko du šimtai aklųjų, pas kuriuos Kalėdų Senelis atėjo. Juos visus gausiomis dovanomis apdovanojo. Susirinkusiųjų tarpe buvo įvairių tautų, rasių ir spalvų aklųjų. Jie vienas kito savo veidų nematė, bet juste juto, kad visų širdys vienodai plaka ir širdis visų vienodos spalvos. Jų bendras likimas ir širdies vienodumas juos visus jungia.

Daugiau kaip ketvirtis jų į tą susirinkimą atėjo savo patikimų šunų vadovų lydimi; kitus atvedė, tie kurie regi. Ir tarp šių nebūta jokios rasės skirtumo. Juodos ar geltonos spalvos atvedė baltaveidžiai, buvo ir antraip.

* * *

Jimmy Pochan, 5 m., Tarentum, Pa., ir Sharbon A. Giblin, trejų su puse metų, 4359 W. Madison st., vargu sulauks Kalėdų švenčių.

Kalėdų Senelis, apie tai patyręs, pasiskubino juos su savo dovanomis aplankyti.

J. Pochan turi krūtinės vėžį. Jis buvo atgabentas į Illinois Universiteto ligoninę gydyti. Ligoninė tam gydymui vartoja "betraton" preparatą, bet gydytojai konstatavo, kad liga tiek įsigalėjusi, jog Jimmy gyvybė bet kurią dieną gali užgesti.

S. Giblin sveikatos stovis taip pat tokioj padėty, ūma mirtis jau neišvengiama. Tai paskutinių tų vaikučių gyvenimo dienų pagražinti ir jų palinksminti Kalėdų Senelis atėjo pas juodu su gausiomis dovanėlėmis.

S. Mikolajczyk Chicagoj

Buvęs Lenkijos ministras pirmininkas S. Mikolajczyk Sherman viešbuty Amerikos lenkų tarybos komiteto sušauktame susirinkime padarė platesnį pranešimą apie tarptautinę padėtį.

Ką naujo jis pasakė, tai, esą, Rokossowskis, dabartinis faktinis Lenkijos diktatorius, paskirtas tais sumetimais: jei kiltų karas, tai jis numatytas nuo Baltijos pajūrio iki Sudetų žemės to ruožo karo vadu.

Tame susirinkime be lenkų daug dalyvavo žymių vietos politikų ir šiaip plačioj visuomenėj žinomų asmenų.

Lenkų spauda paminėjo

Vietos lenkų dienraštis "Dziennik Chicagoski" įsidėjo buvusio lietuvių kongreso New Yorke priimtus nutarimus. Tie nutarimai įdėti anglų kalba, trumpai juos lenkiškai suminėjus.

Ta pačia proga tenka pastebėti, kad vietos lenkų spauda, laiks nuo laiko, ką nors iš Lietuvos ar lietuvių tautos gyvenimo įsideda, tuo metu, kai vietos čekų spaudoj net tokių žinių, kurios dedamos bendrai visuose dienraščiuose iš Lietuvos ar lietuvių gyvenimo, jų spaudoj neteko užtikti.

Įdomi pora

Į ligoninę 828 W. 35 pl. atėjo jaunas vyras ir pasakęs, kad radęs gatvėj radinį, tai yra dėžutėj suvyniotą kūdikį. Jį palikęs ligoninėj, išėjo. Apie tai tuoj buvo pranešta policijai. Policija tuoj patyrė, kad tas jaunas vyras tai T. Sokolowski, o tas kūdikis M. Wickert, 29 m. moters. Kai policija į jos butą 3237 S. Carpenter atsilankė, tai ji ramiai pasakė, kad taip ji be jokios mediciniškos pagalbos gimdžiusi kūdikį ir paprašiusi savo draugo jį nunešti į ligoninę. Ir tiek.

Pasirodo, kad ji jau tris vaikus turi, kurie jos giminių auklėjami.

Atsisakė

New Yorke gyvena garsus dailininkas T. Styka. Savo kilme jis lenkas. Jis savo laiku nupaišė labai puikų prezidento Trumano portretą. Tas prezidento paveikslas dailės kritikų tarpe buvo labai išgirtas, ir tuo pačiu dailininko T. Styka vardas dar labiau meno pasauly pasidarė žinomas.

Rusų menininkai jau seniai įvairiais būdais ir įvairiai padėtį lipdo ir piešia Stalino portretą. Dailės pasaulio kritikai iki šiol į tai jokio savo dėmėsio neatkreipė, nes meno požiūriu tie portretai menkaverčiai.

Bolševikai, patyrę apie T. Styką, kvietė pas save jį į Maskvą atvykti. Jis galėsiąs ten dirbti kaip tinkamas, turėsiąs geriausias darbo sąlygas Stalino ir visų kare pasižymėjusių maršalų portretams padaryti. Jam buvo pažadėta geriausios patalpos, laisvas laikas ir į metus jam mokėti pusantro milijono dolerių... Už tuos pinigus jis turės teisę SSSR įsigyti geriausius senovės dailininkų kūrinius ir visa kita, ką norės, galės pirkti.

Sąlygos jam buvo pasiūlytos tikrai viliojančios, rodos, vyras galėjo nieko nelaukdamas tenais išvykti. Deja...

Štai Chicagos lenkų spauda praneša, kad Tadeusz Styka atsisakė į Maskvą važiuoti, jis linkęs čia kuklesnėse sąlygose gyventi ir netapti SSSR garsenybe.

Suprantama, lenkai džiaugiasi, kad jų tautietis už sovietiškus blizgučius neparduoda savo garbės.

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Iš Burlington, Ia., kilusios 20 metų studentės Anne Jackton lavonas. Jis rastas Iowa miesto vyrų bendrabutyje. Policija mano, kad josios sužadėtinis Robert E. Bednasek ją pasmaugė. Bednasek studijavo nenormalių vaikų psichologiją.

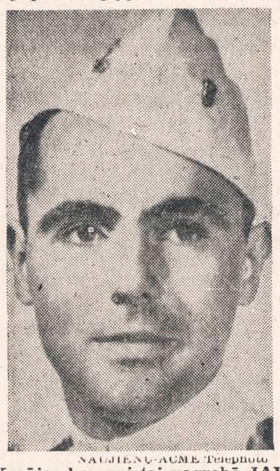

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Korėjos komunistai pagrobė JAV kap. Alfred T. Maschter ir inžinierių Albert E. Willis ir nusigabeno į Šiaurės Korėjos sritį. Komunistai pralaikė juodu kalėjime 80 dienų, ilgai tardė ir blogai maitino. Gruodžio 11 dienos rytą jie buvo paleisti.

Reta paroda

Frank Harding, 38 m., Lincoln Park, ruošia įdomią savo sūnaus žaislų rinkinio parodą. Čia bus parodyti visokie vaikų žaislai, kurie per keturiasdešimt metų buvo gaminami ir vartojami. Toji paroda bus atidaryta Historical Society patalpose.

Tiesą pasakius, tikrieji pedagoginiai vaikų žaisliukai yra labai konservatyvūs. Iki šiol jokie pramoniniai vaikams skirti žaisliukai nėra nukonkuravę paprasto sviedinio, net nedažyto, ir lazdėlės, arba nedažytų medinių kaladėlių keturkampių, trikampių ir panašiai.

Tokie žaisliukai ypač berniukų labiausiai yra mėgiami, o mergaitės mėgsta turėti lėlę, na, jai dar paprastą lovytę ir visa kita, kas tokiai lėlei reikalinga. Čia kalbama apie mažesnio amžiaus vaikus, dar kurie mokyklų nelanko, gal ne vyresnių kaip ketverių, penkerių metų.

Tikra, kad tokie vaikai pirmiausia kimba į žibančius pramoninius žaisliukus, bet jiems jie greitai nubosta ir juos išardo, o tuo metu, kaip čia sakytais žaisliukais, jie žaidžia ištisomis dienomis.

Stropiai ieško žmogžudžių

Frank J. Christenson žmogžudžiai stropiai ieškomi. Visi, kas tą įvykį matė arba apie jį girdėjo, policijos apklausinėjami. Kaip visuomet, taip ir šiuo atsitikimu tarp liudininkų nėra vienodų parodymų. Net mačiusieji žmogžudžių automobilį ne visi vienodai parodo. Tokių skirtingų parodymų jau yra net penketas. Nieko nuostabaus. Žmogaus parodymai, jo paskutinieji įspūdžiai labai tampriai yra susiję su paskutiniais jo pergyvenimais ar šalutinais vaizdais, net pagaliau jam duotų klausimų paveikti. Žodžiu, liudininkas, kaip ir kiekvienas žmogus, labai veikiamas yra aplinkos ir pagaliau įtaiguojamas, o nuo to priklauso duotųjų parodymų turinys, kuris ne visuomet su tikrove sutampa. Tai jau yra psichologijos reikalas. Retas žmogus matytą gali tiksliai atpasakoti.

* * *

Yra įrodymų, kad 48 valandas prieš tą žmogžudystę vienoj tavernoj F. J. Christenson tariamai buvęs kelių jam nepažįstamų vyrų įspėtas, kad jie jį ir jo bendrininką suimsią. Esą, tie įtartini asmens kalbėjo vartodami plėšikų terminologiją, tai yra savotišku plėšikų tarpe susidariusiu žargonu. Todėl policija vis labiau linkusi manyti, kad čia turima reikalo su plėšikų darbu.

LITHUANIANS
THEY ARE 900,000 STRONG OVER HERE
Are They Eating Food, Wearing Clothes, or Hats or Shoes Made or Sold by YOU?
TALK TO THEM THROUGH THE
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Tel. CANal 8500
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SROVIŲ ŽMONĖS DARBI "NAUJIENAS" SKAITO VISŲ NINKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

Kuomet būsite Kalifornijoje pasimatykite su
JOS. W. RUZELLA
Pirmutinis ir didžiausias lietuvių brokeris visokių rūšių nuosavybėms.
3813 SUNSET BOULEVARD
LOS ANGELES 26, CAL.
Telefonuokite:
OLYMPIA 2055
Vakarais MUTUAL 5210.
Rašome visokią apdraudą.

APSKRITUS metus namai. Alyva šildomas. Vanduo. 1½ bloko nuo ežero Macatawa. Arti Castle Park ir Macatawa Park. Rašyti:
DOROTHY HAIGHT
R. R. 1, Holland, Mich.

2 AUKŠTŲ 2 po 4 kambarius namas, 4222 So. Washtenaw. 1 aukštas automatiškai alyva šildomas. 2-ras aukštas pečium šildomas. Garažas. Kaina $15,000. Tuoj galima užimti. Telefonas LAfayette 3-4964.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

PIRMOS RŪŠIES 120 akrų farma. Pusė mylios į žiemius nuo Hartford. 110 akrų dirbamos žemės. Geri trobesiai. 2 šeimų moderniškas namas. Visur elektra. 2 miegamieji kambariai.
EDWARD R. BROWN
R. R. 2, Hartford, Wis.

PERSONAL
Asmenų Ieško

AŠ, ANIA Macaitis, Jono Macaičio duktė, Kuturių kaimo, Jurbarko valsčiaus, ieškau brolio Jono Macaičio, kuris išvyko Amerikon prieš pirmąjį karą. Prašau brolį atsišaukti arba, kas žinote, prašau pranešti.
Mano adresas: Ania Strolis, R. R. 1, Courtland, Ontario, Canada.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

SEKLYČIOS, valgomojo kambario ir virtuvės rakandai parduodami. 6419 So. Troy. Po 5 popiet.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKIA pardavėjo arba pardavėjos su automobiliu, pasidalinsime uždarbiu pusiau. Mrs. Lawson, kambarys 1119, 64 W. Randolph St.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

IEŠKAU vietos prie vaikų arba ligonio. Nejauna. Sutinku gyventi darbo vietoje. S. Petrauskienė, 4544 So. Paulina St., Chicago 9, Illinois.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

RESTORANAS ir 5 gyvenimui kambariai. Viskas moderniška. Ant federalio vieškelio šiaurės Wisconsine. 11½ akro žemės. Dėl informacijų šaukite: CEdarcrest 3-3778.

PARDUODAMA VALGYKLA
Išvystytas biznis. Yra prie Michigan Avenue, Roselande. Pardavimo priežastis—liga.
Šaukite C. KULIS
WAterfall 8-5900.

TAVERNA, TIKRAS BARGENAS. Kainuoja $8,000, parduoda pigiai, $3,200. Priežastis—turi 2 vietas, reikalinga parduoti vieną. Pigi renda, ilgam laikui lysas. Naujai išdekoruota. Ateikite ir pamatykite ją.
3141 W. MADISON ST.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE
Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

ŽIEMAI PARUOŠTI BARGENAI!
Šie vieno savininko automobiliai užtikrina jums geriausią priežiūrą ir patenkins jus visiškai.
Visi yra gerai įrengti,išbandyti dėl saugumo (safety tested) ir yra raštiškai garantuoti.
Kainos yra daug žemesnės negu dabartinė rinka tokių aukštos rūšies automobilių.

1949	HUDSON 4-dr., 6 cyl Neatskirtum nuo naujo	$1695
1948	BUICK 4-door—Super tobulas visiškai	$1695
1948	FORD 2-door—Custom ypatingai labai geras	$1195
1948	OLDS. 2-door. Hydr. juodas, dailus	$1575
1947	BUICK Sedanette, pilnai įrengtas, kaip naujas	$1395
1947	DODGE 4-door—Custom turi kas reikalinga	$1150

Ir daugelis kitų pasirinkimui.
G.M.A.C. sąlygos sulig jūsų išgalę.
MAY MOTORS SALES
Oldsmobile dyleris
7411 SO. HALSTED STREET.

A. & C.
MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street
GERAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ KARŲ VISUOMET
1936's iki 1949's
$50 IR AUKŠČIAU
Mes perkam gerus vartotus automobilius.
A. & C. Motor Sales
816-20 W. 35th Street

REPAIRS—IN GENERAL
Įvairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA
DIDELĖ NUOLAIDA
ant radijų, televizijų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų ir rakandų.
Matykite mus pirma pirkimo. Mes taipgi turime kelis vartotus šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum valytuvų kaina nuo $15. Ateikite į mūsų įstaigą ir pamatykite patys
Mes paimsime jūsų seną prekę iškeitimui.
A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
Tel. REpublic 7-2650
CHICAGO 29, ILL.

BUILDING MATERIAL
Statybos Materiolas

LENTOS
ir Namams Statymui Medžiaga
NAMŲ SAVININKAI, TIK SOUTHWESTERN LUMBER KOMPANIJA GALI JUMS DUOTI TOKIUS BARGENUS

2 x 4	6c. ft.
1 x 4 ply	3c. ft.
1 x 6 ply arba sheetting	5c. ft.
Plaster Board	4½c. ft.
¼" plywood	10c. ft.
Insuliacija	5c. ft.
90 sv. rolė stogams popieris	$2.00
110 sv. shingles, 100 k. pd.	$2.10

Taipgi daugelis bargenų mūsų vartotos medžiagos skyriuje ant durų ir langų.
1 ir 2 colių lentų, sunkių balkių.
MES STATOME GARAŽUS IR PERTAISOME BUTUS IR BEISMONTUS.
Southwestern LUMBER CO.
VINCAS ALONIS, vedėjas
7437 SO. WESTERN AVENUE
GRovehill 6-5656.
Atdara: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 8--8. Sekmadienį 10--2.

A. L. D. D. NARIAI
Tel. VIrginia 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

Ofiso Tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos telefonas
BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Trečiadienais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PUllman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutniai telefonai, Šaukit MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(netoli Sacramento Ave.)
2951 WEST 63rd STREET
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo Californie
Tel. YArds 7-7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4: 7—9 vakare
Treč. ir Šeštad. tiktai susitarus

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Resid. Tel.: VIrginia 7-2421

Ofiso tel.: YArds 7-1166.
Rezid. tel.: DAnube 6-1126.
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
(kampas Halsted ir 35-tos gatvės)
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 vak. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir šeštadieniais; ketvirtad. ir priešpiet tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUdson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir šeštad. vak. uždaryta

Ofiso ir Namų Tel. GRovehill 6-1800
DR. WALTER J KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

Emerg. Tel. KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LAfayette 3-3210
Val. pirm., antrad., ketv. 12—2:30 ir 6—9 vak., penkt. ir šešt. 12:-2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antrad., ir ketv. 3—5 v.v. trečiad., penkt. ir šeštad. 3—8 v. v.

Dr. J. W. Kadzewick
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 West 63rd Street
VALANDOS: Susitarus — nuo 2:00 iki 4:00 ir nuo 7:00 iki 9:00 vakaro, išskiriant trečiad. ir šeštad. vakarą
Ofiso Telefonas: GRovehill 6-5213
Rezid. Telefonas: HIltop 5-2626

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč., šeštad. 2 iki 4
Ofiso Telefonas: GRovehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEmlock 4-5532

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas CAlumet 5-7358

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Persikėlė į naują ofisą
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak
Sekmadien. nuo 10 val. iki 12 dieną

Akių Specialistai

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas.
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto ki 8 v. v.
Seredomis uždaryta, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugelyje atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 So. Ashland Ave.
Phone YArds 7-1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street
Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

DR. E. MARKUNAS
Lietuvis Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien
Trečiadienį popiet pagal susitarimą
Ofiso telefonas WAlbrook 5-6859
Rez. telefonas: WEntworth 6-4568

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akinių Pritaikymas ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5—4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien. išskiriant ketvirtadienį šešt. 11—3.

Dr. Kazimieras
MICHEL
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktka palengvina akių ryrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys ašaroja ar niežti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, nejžiūrite skaityti, užeikit pasitarti pas Dr. Michel—nieko nekainuos.
Antras aukštas.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YArds 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. J. F. MEUS
Registruotas Optometristas
3982 Archer Avenue
Tel. LAfayette 3-4151.
Ofiso valandos: kasdieną nuo 2 iki 9 po pietų. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 6 val. vakaro.

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 6 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienius. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Šaukite: YArds 7-7381.